

ΚΩΔΙΚΟΣ: 1566

Πλωμαρίτικοι ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΒΕΝΙΑΜΙΝ Ο ΛΕΣΒΙΟΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

ΖΗΝΩΝΟΣ 29-31 Τ.Κ. 10437 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210-5233735 • FAX: 210-5233735

www.plomarion.com

ΕΤΟΣ 33 - ΑΡΙΘΜ. ΦΥΛΛΟΥ 225

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2009

ΠΛΩΜΑΡΙΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Τρίμηνη περιοδική έκδοση

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «BENIAMIN Ο ΛΕΣΒΙΟΣ»

Ζήνωνος 29-31 Αθήνα • Τ. Κ. 10437 • Τηλ.-fax: 210 5233735

Εκδότρια-Δ/ντρια: Κανελλοπούλου - Βαμβαδέλλη Μαρία

Εύβοιας 25 Μεταμόρφωση Τηλ: 210 2810919 • web-site: www.plomarion.com

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κανελλοπούλου Μαρία

Παναγιωτίδης Γιώργος

Ανδρόνικος Νίκος

Λυγερού -Τσίγκα Κατερίνα

Καζάξη - Καπερώνη Αμφιρίτη

Μαλλιαρός Δημήτρης

Μπελάς Μιχάλης

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

π. Ευστράτιος Μανωλέλης

Αντώνης Ανδριώτης

Αμφιρίτη Καζάξη - Καπερώνη

Γιάννης Κουτσαφέλης

Ε. Καλδής

Κλεάνθη

Υπεύθυνος Διεκπεραίωσης

Μπελάς Μιχάλης

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κανελλοπούλου Μαρία

Μπούκη Μυρσίνη

Μπελάς Μιχάλης

Κολυβά Άρτεμις

Μαλλιαρός Δημήτριος

Ανδρόνικος Νίκος

Ψαρράς Ευστράτιος

Καλδή Παναγιώτα

Λυγερού - Τσίγκα Κατερίνα

• Τα κείμενα απηχούν τις θέσεις των συντακτών και όχι του Συλλόγου.

• Ανυπόγραφα κείμενα δεν δημοσιεύονται.

• Κείμενα και φωτογραφίες που στέλνονται προς δημοσίευση δεν επιστρέφονται.

• Το εξώφυλλο φιλοτεχνήθηκε από το συγχωριανό μας γραφίστα Γιώργο Νικ. Μουτζούρη

Περιεχόμενα

• Εκδήλωση

Ελευθέρεια 15/11/2009σελ. 3

• Γιορτή Αγ. Νικολάου 6/12/20093

• Πρόσκληση Γεν. Συνέλευσης4

• Τα Βενιαμίνεια5

• Το μέλλον του Πλωμαρίου
είναι το παρελθόν του6-8

• Τινάζοντας
τη στάχτη του χρόνου9-11

• Επιστροφή στην Άμαξο 12-14

• Το παλιό εργόχειρο 15

• Το συντομότερον 16

• Τοπικός Τύπος17-21

• Συνδρομές22

• Προσφορές στη μνήμη22

• Επιτυγχόντες 200923

• Κοινωνικά24-27

• Τουριστικός Πολιτιστικός
οδηγός της Ελλάδας.....28

Ηλεκτρονική σχεδίαση- εκτύπωση
-επιμέλεια-διεκπεραίωση έκδοσης
Εκδόσεις Γραφικές τέχνες

Καρπούζη

Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ίλιον

Τηλ-Fax: 210-2619003

Κιν. 6972624492 • e-mail: karpouzi@otenet.gr

Ανακοινώσεις

ΕΛΕΥΘΕΡΕΙΑ

Στις 15/11/2009 θα πραγματοποιηθεί η εκδήλωση

των "ΕΛΕΥΘΕΡΕΙΩΝ" με το ακόλουθο πρόγραμμα.

10:15 π.μ. Δοξολογία στο παρεκλήσι της Ιεράς Μητρόπολης Αθηνών.

11 π.μ. Κατάθεση στεφάνου.

11:30 π.μ. Εκδήλωση στο θέατρο "Βρετάνια" με θέμα

"Δρόμοι της τέχνης: Από τον Θεόφιλο στον Τεριάντ"

Ζωντανή μουσική και χορευτικά

Είσοδος ελεύθερη.

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Στις 6 Δεκεμβρίου ημέρα Κυριακή θα πραγματοποιηθεί **το πρωί μετά τη Θεία Λειτουργία** η αρτοκλασία για τον εορτασμό του πολιούχου της γενέτειράς μας Αγίου Νικολάου.

Θα ακολουθήσει δεξίωση στην αίθουσα του Συνδέσμου, όπου θα γίνει η υποδοχή των νέων φοιτητών και η βράβευση των αριστούχων της περιοχής Αττικής.

Οι ενδιαφερόμενοι να επικοινωνήσουν με το Σύνδεσμό μας.

**Για να μαθαίνετε τα νέα μας από το
internet επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:
www.plomarion.com**

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

«BENIAMIN Ο ΛΕΣΒΙΟΣ»

Ζήνωνος 29-31 Αθήνα

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Καλούνται τα μέλη του Συνδέσμου Πλωμαριτών Αττικής «BENIAMIN Ο ΛΕΣΒΙΟΣ» στην **ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση**, η οποία θα πραγματοποιηθεί **την Κυριακή 24 Ιανουαρίου 2010, ώρα 11 πρωινή**, στην αίθουσα του Συνδέσμου, Ζήνωνος 29-31, Αθήνα με θέματα:

- 1ο Οικονομικός και Διοικητικός Απολογισμός
- 2ο Οικονομικός Προϋπολογισμός και Απολογισμός
- 3ο Ανακοίνωση - Απονομή τιμής στον κ. Αρ. Στεργέλη
- 4ο Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής
- 5ο Εκλογή Αντιπροσώπων του Συνδέσμου στην Ο.Λ.Σ.Α.

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν τα ταμειακώς εντάξει μέλη. Σε περίπτωση μη απαρτίας η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί την επόμενη **Κυριακή 31 Ιανουαρίου 2010** στον ίδιο τόπο την ίδια ώρα και με τα ίδια θέματα.

Η Πρόεδρος
Μαρία Αθ. Κανελλοπούλου

Ο Γεν. Γραμματέας
Μιχαήλ Μπελάς

Την ίδια ημέρα θα γίνει η καθιερωμένη κοπή της Βασιλόπιτας του Συνδέσμου.

Παρακαλούμε η συμμετοχή σας να είναι μαζική για να βοηθήσουμε στη συνέχιση της λειτουργίας του Συνδέσμου μας.

Κρίνεται απαραίτητη η παρουσία και συμμετοχή νέων ανθρώπων που θα πλαισιώσουν το Δ.Σ. και θα βοηθήσουν στη συνέχιση της λειτουργίας του.

ΤΑ ΒΕΝΙΑΜΙΝΕΙΑ

Η αντιπρόεδρος του Συνδέσμου κ. Μυρσίνη Μπούκη και ο Γεν. Γραμματέας κ. Μιχάλης Μπελάς, παραδίνουν το χρηματικό βραβείο στον μαθητή που βραβεύτηκε Στεργιανέλη Παναγιώτη

Οπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος γιορτάστηκαν με λαμπρότητα τα Βενιαμίνεια στο Μεγαλοχώρι.

Στην επιμνημόσυνη δέηση μίλησε για το βίο και το έργο του σοφού Βενιαμίν ο Γιώργος Ψώμος ο οποίος ως δάσκαλος έχει μελετήσει πολύ για το συγχωριανό του Βενιαμίν και αυτό φάνηκε και στην ομιλία του.

Στις εκδηλώσεις που ακολούθησαν, κατάθεση στεφάνων, γλέντι με παραδοσιακούς χορούς κλ.π. βρα-

βεύτηκαν από το Σύνδεσμό μας δύο (2) μικροί μαθητές του Δημοτικού σχολείου Μεγαλοχωρίου, που άριστευσαν την περασμένη σχολική χρονιά, ο Στεριανέλης Παναγιώτης του Δημητρίου και Καλδής Μιχαήλ του Γεωργίου.

Η εκδήλωση του εορτασμού των Βενιαμινείων πραγματοποιήθηκε με δαπάνες του Δήμου Πλωμαρίου και της αντιπροέδρου του Συνδέσμου κ. Μυρσίνης Μπούκη.

Το μέλλον του Πλωμαρίου είναι το παρελθόν του

Καταγόμενος από το Πλωμάρι, θα επιθυμούσα να εκθέσω μερικές από τις σκέψεις μου για το μέλλον αυτού του τόπου. Καταρχάς θα ήθελα να τονίσω ότι το κείμενο έχει σκοπό να δώσει μια εναλλακτική άποψη για το Πλωμάρι πάνω και πέρα από κάθε συμφέρον.

Ο επισκέπτης του Πλωμαρίου ξεκινώντας το ταξίδι του για να έρθει στο χωριό μας έχει συνήθως στο μυαλό του τη διαφήμιση του πολύ γνωστού ούζου Πλωμαρίου. Το όμορφο φυσικό τοπίο, οι απaráμιλλης ομορφιάς παραλίες και το αντάξιο της φήμης του χωριό είναι ο ιδανικός συνδυασμός για διακοπές. Το πρώτο μεγάλο εμπόδιο σε αυτό το ταξίδι του είναι η μεγάλη απόσταση από την ηπειρωτική Ελλάδα και τα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας. Το ταξίδι του για το Πλωμάρι, όμως, δεν τελειώνει με το που φθάνει στην πρωτεύουσα του νησιού, τη Μυτιλήνη. Συνεχίζεται. Το οδικό δίκτυο Μυτιλήνης-Πλωμαρίου δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο τον επισκέπτη. Το θέμα των συγκοινωνιών είναι πολύ σημαντικό αλλά δεν καθορίζεται άμεσα από τους κατοίκους του Πλωμαρίου. Παρ' όλα αυτά φθάνει στον προορισμό του και περιμένει να αντικρίσει το περίφημο Πλωμάρι.

Και όμως οι κόποι του δεν ανταμείβονται πλήρως. Η εικόνα που παρουσιάζει το Πλωμάρι είναι μιας κωμόπολης χωρίς ιδιαίτερη φυσιογνωμία. Τόσο από την γενικότερη άποψη που έχει ο επισκέπτης από το λιμάνι του Πλωμαρίου όσο και στο εσωτερικό του χωριού. Και πολύ περισσότερο από τη νοοτροπία που επικρατεί και χαρακτηρίζεται από τον αντί-τουριστικό χαρακτήρα του χωριού μας. Χωρίς αναπτυγμένη τη φιλοσοφία της σωστής τουριστικής ανάπτυξης, κάθε χρόνο ευχόμαστε να διατηρήσουμε τον αριθμό των επισκεπτών μας χωρίς όμως να πραγματοποιούμε συγκεκριμένες κινήσεις προς αυτή την κατεύθυνση.

Ξεκίνησα από τον τουρισμό γιατί θεωρείται από τους βασικούς άξονες της παγκόσμιας οικονομίας αυτή τη στιγμή και είναι η σύγχρονη μορφή της βιομηχανίας του Πλωμαρίου σήμερα. Επίσης, σημαντικό τμήμα της ανάπτυξης του Πλωμαρίου αποδίδεται στις πολύ γνωστές ποτοποιίες του, οι οποίες εκτός από το γεγονός ότι απασχολούν τμήμα του μόνιμου πληθυσμού, αποτελούν την καλύτερη διαφήμιση για τον τόπο μας. Τέλος, η ελαιοπαραγωγή είναι ο παραδοσιακός πλουτοπαραγωγικός τομέας αν και έχει μία φθίνουσα πορεία τα τελευταία χρόνια.

Καθίσταται, λοιπόν, σαφές ότι θα πρέπει να γίνουν συγκεκριμένες παρεμβάσεις σε όλους τους παραπάνω τομείς με γνώμονα την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής του Πλωμαρίου και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των κατοίκων του. Ας μη ξεχνάμε ότι γνώμονας μας είναι ο απλός Πλωμαρίτης, ο νέος που επιθυμεί να επιστρέψει στο χωριό αλλά δεν του δίνεται η ανάλογη ευκαιρία και όλοι εκείνοι που δεν είναι από το Πλωμάρι

αλλά το αγάπησαν και το λάτρεψαν όταν το επισκέφτηκαν.

Οι προτάσεις, οι οποίες θα παρατεθούν παρακάτω, έχουν καινοτόμο και εναλλακτικό χαρακτήρα και αφορούν κυρίως την οικιστική ανάπτυξη του Πλωμαρίου. Είναι πραγματοποιήσιμες εφόσον ο κάθε Πλωμαρίτης αναλογιστεί τις ευθύνες του και προσπαθήσει να αντιμετωπίσει τη νοοτροπία της μιζέριας και του ωχαδερφισμού. Το μέλλον του Πλωμαρίου είναι στα χέρια μας και αν δεν κάνουμε κάτι για να το αλλάξουμε, θα έχει την τύχη των χωριών του, τα οποία θα έπρεπε να αποτελούν την πρώτη γραμμή άμυνας απέναντι στην παρακμή της περιοχής και όμως φαίνεται να μην αντέχουν για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Παρακολουθώντας τις εξελίξεις στη βιώσιμη ανάπτυξη και στον τουρισμό, μπορεί να παρατηρηθεί ότι εκείνο που έχει ενδιαφέρον είναι το "διαφορετικό".

Διατηρώντας το παραδοσιακό χαρακτήρα του Πλωμαρίου, αξιοποιείται η πλούσια λαϊκή και βιομηχανική του αρχιτεκτονική. Είναι σπάνιο σε όλη την Ελλάδα να υπάρχει συγκεντρωμένος ένας τόσο μεγάλος αριθμός βιομηχανικών κελυφών σε μία περιορισμένη σχετικά έκταση που καλύπτει ο Δήμος Πλωμαρίου. Επίσης, η αρχιτεκτονική κληρονομιά των αρχοντικών του Πλωμαρίου είναι ιδιαίτερη και δίνει ένα διαφορετικό χαρακτήρα στον πολεοδομικό ιστό του. Η διατήρηση, σε πρώτο βαθμό, και η αποκατάστασή τους στη συνέχεια θα έδινε στο Πλωμάρι την εικόνα ενός κλασικού γραφικού χωριού, η οποία αυτή τη στιγμή δεν το χαρακτηρίζει.

Τα παραδείγματα των παραδοσιακών οικισμών του Μόλυβου και της Αγιάσου είναι ενδεικτικά και φημισμένα στον κάθε επισκέπτη της Λέσβου. Συνεχίζοντας, ο χαρακτηρισμός ενός τμήματος του κέντρου του Πλωμαρίου ως παραδοσιακό και κατ' επέκταση ως ιστορικό κέντρο είναι αναγκαίος. Με αυτό τον τρόπο θα υπάρχει επιπλέον έλεγχος για την αρχιτεκτονική των νέων κατασκευών και η κατασκευή τους θα συμφωνεί με την αξιολογη αρχιτεκτονική παράδοση του χωριού. Το Πλωμάρι αυτή τη στιγμή δεν έχει χαρακτήρα. Του λείπει το κάτι παραπάνω που θα το διέκρινε στα μάτια ενός επισκέπτη. Αυτή η κίνηση ενδεχομένως να διαφοροποιούσε τη δεδομένη κατάσταση.

Επιπλέον, η πεζοδρόμηση τμήματος της αγοράς του Πλωμαρίου και του παραλιακού μετώπου του που περικλείεται από το λιμάνι, θα έδινε τη δυνατότητα της άνετης πρόσβασης στους πεζούς χωρίς την ενοχλητική παρουσία των αυτοκινήτων και ιδιαίτερα των δικύκλων που δημιουργούν μια αφόρητη φασαρία με τις εξαιτίσεις τους. Η δρομολογούμενη επέκταση του κεντρικού πάρκου θα μπορούσε να συνοδευτεί από μια τέτοια πρόταση.

Η επέκταση θα μπορούσε επίσης να συνδυαστεί με την κατασκευή χώρων στάθμευσης που θα έδινε οριστική λύση στο πρόβλημα του παρκαρίσματος στο χώρο μπροστά από το Δημαρχείο και στο γενικότερο παραλιακό μέτωπο του Πλωμαρίου. Η διέλευση μπορεί να επιτρέπεται μόνο σε οχήματα έκτακτης ανάγκης. Η σύγχρονη ευρωπαϊκή πολεοδομική λογική οδηγεί στην πεζοδρόμηση των κέντρων των πόλεων και στην απομάκρυνση των αυτοκινήτων από την περιοχή αυτή. Γιατί μία φορά να μην ενεργήσουμε ως Ευρωπαίοι;

Επίσης, μία άλλη ιδέα, η οποία πρέπει να τονιστεί ότι δεν είναι κτήμα του γράφοντος, είναι η κατασκευή πεζόδρομου που να συνδέει το Πλωμάρι με τον Άγιο Ισίδωρο. Ένας πεζόδρομος που θα διευκόλυνε την πρόσβαση των τουριστών εύκολα και με τον τρόπο που έχουν συνηθίσει στην πατρίδα τους. Επί πλέον θα χρησιμοποιείται και από τους ντόπιους που για την απογευματινή μεγάλη τους βόλτα ή το τρέξιμό τους οδεύουν κατά πλειοψηφία στο δρόμο προς Μελίντα, που παρέχει ασφάλεια και άνεση,

που λείπουν στη διαδρομή προς Άγιο Ισίδωρο.

Τέλος παραθέτω μια σειρά από τις υπόλοιπες εναλλακτικές ιδέες που μπορεί να τεθούν στην κρίση των αναγνωστών και να αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης που αυτό το άρθρο έχει ως στόχο.

1) Κήρυξη ενός μεγάλου αριθμού βιομηχανικών κτιρίων, τα οποία θεωρούνται αξιόλογα αρχιτεκτονικά, ως διατηρητέα με στόχο την προστασία τους από την εγκατάλειψη και την κατεδάφιση. Οφείλουμε να προχωρήσουμε στην αποκατάστασή τους με αρχιτεκτονικές μελέτες που θα οδηγούν στην εξέλιξή τους και όχι αποκλειστικά σε μουσεία που είναι η μέχρι στιγμής πιο συνηθισμένη λύση. Είναι ο πλούτος μας από το ένδοξο παρελθόν και πρέπει να τον διατηρήσουμε.

2) Ανάπλαση των όψεων των κτιρίων του παραλιακού μετώπου, τα οποία αποτελούν την πρώτη ενδεικτική εικόνα που παίρνει ο επισκέπτης του Πλωμαρίου.

3) Να απομακρυνθεί το κτίριο του Δημαρχείου, το οποίο είναι δυνατό να στεγαστεί στα βιομηχανικά κτίρια του συγκροτήματος Βουλαλά-Γεωργαντέλλη που βρίσκονται στις εκβολές του ποταμού Σεδούντα και σε κοντινή απόσταση από το σημερινό κτίριο. Επίσης για τη γενικότερη ανάπλαση του παραλιακού μετώπου, οι όψεις του ξενοδοχείου Ωκεανίς θα μπορούσαν να αναπλαστούν ή ενδεχομένως το κτίριο να απαλλοτριωθεί από το Δήμο και να κατεδαφιστεί. Με αυτό τον τρόπο, δημιουργείται ένας άξονας με σημεία αναφοράς το χώρο του Δημαρχείου και του ξενοδοχείου Ωκεανίς που αναδεικνύει την "καρδιά" του Πλωμαρίου σε ένα ελεύθερο δημόσιο χώρο με κέντρο την αναπλασμένη πλατεία

4) Ανάπλαση της κοίτης του ποταμού Σεδούντα και απομάκρυνση της χρήσης της ως χώρος στάθμευσης και ως δημοτικός δρόμος.

Όλα αυτά τα ζητήματα είναι δυνατό να γίνουν αντικείμενο μιας αναπτυξιακής εταιρίας που θα ασχολείται με οικονομικά, κοινωνικά, αγροτικά, αρχιτεκτονικά-πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και τουριστικά θέματα με σκοπό τη βιώσιμη ανάπτυξη του Πλωμαρίου και ταυτόχρονα με την προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της ευρύτερης περιοχής.

Σε αυτό είναι δυνατό να συντελέσει και η πολύτιμη βοήθεια των ξένων που έχουν επισκεφτεί το Πλωμάρι και έχουν σκοπό να το βοηθήσουν μένοντας μόνιμα σε αυτό, διαφημίζοντάς το στη χώρα τους και φέρνοντας ξένο κεφάλαιο που μπορεί να αξιοποιηθεί με τη μορφή μακροχρόνιας μίσθωσης για την πραγματοποίηση πολύτιμων έργων στην περιοχή και στον πολεοδομικό ιστό του Πλωμαρίου.

Τα περισσότερα από αυτά τα θέματα ξεφεύγουν από την αρμοδιότητα των απλών πολιτών. Αλλά αν το θελήσουμε, μπορούμε συντονισμένα να τα απαιτήσουμε και να διεκδικήσουμε την πραγματοποίησή τους. Αρκεί να πειστούμε ότι γίνονται για το κοινό καλό πρώτα από όλα και μετά για την προσωπική εξυπηρέτηση του καθενός. Και πάνω από όλα να ξεφύγουμε από το καθεστώς του προσωπικού συμφέροντος που τελικά αιχμαλωτίζει όχι μόνο εμάς αλλά τελικά και το ίδιο το Πλωμάρι.

Οι παραπάνω απόψεις είναι προσωπικές και κατατίθενται στην κρίση του οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου για το Πλωμάρι. Είναι οι παρατηρήσεις σχετικά με το Πλωμάρι ενός απλού ανθρώπου που το αγαπά και θα ήθελε να βοηθήσει την πατρίδα του βάζοντας ένα λιθαράκι και εκείνος για την επιβίωση αυτού του ευλογημένου τόπου.

**Με τιμή,
Κακές Γιώργος
Πολιτικός Μηχανικός**

ΤΙΝΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΣΤΑΧΤΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Επιμέλεια: Αμφιτρίτη Καζάζη - Καπερώνη

Από το σημαντικό έργο του αείμνηστου συμπατριώτη μας Ιωάννη Μουτζούρη “Το Πλωμάρι επί Τουρκοκρατίας” αντλούμε ενδιαφέρουσες πληροφορίες για την οργάνωση επαναστατικού κινήματος στο Πλωμάρι στα 1821 και τη συμμετοχή Πλωμαριτών στον Αγώνα της Εθνεγερσίας.

Κατά μια παράδοση, μερικοί φιλοπάτριδες και φιλελεύθεροι Πλωμαρίτες, που ηλεκτρίστηκαν από την εξέγερση και τις νίκες των Ελλήνων στη ξηρά και στη θάλασσα, αποφάσισαν κατά τον πρώτο χρόνο της Επανάστασης να υψώσουν τη σημαία και στο Πλωμάρι, αν και ζούσαν ελεύθεροι, δεδομένου ότι σ’ όλη την περιφέρεια δεν υπήρχαν Τούρκοι.

Κύριος υποκινητής της επαναστατικής κινήσεως ήταν ο Γιαννάκης Λαγουμτζής ή Καρτσέλλας. Μετείχαν στην κίνηση αυτή και οι Εμμανουήλ Γιάνναρος, Δ. Καρρές, Παν. Εμμ. Σμυρνέλλης, Χριστόδουλος Αχειλαραδέλλης (από το Παλιοχώρι), Παρθένιος Ραφτέλης, Μανώλης Κ. Καμνορρόκης, Δημ. Γεωργιάδης (δάσκαλος στο Πλωμάρι) κ.α.

Αντικειμενικό τους σκοπό έθεσαν εξαρχής να διώξουν τους Τούρκους της Γέρας και της Καλλονής, που ήταν ανοχύρωτοι. Οι ανωτέρω νέοι έπεισαν τους τρεις από τους πέντε δημογέροντες του Πλωμαρίου να υπογράψουν και να σφραγίσουν ένα έγγραφο, με το οποίο ζητούσαν από τη Βουλή των Ψαρών στρατιωτική βοήθεια. Οι άλλοι, όμως, δύο δημογέροντες δεν το υπέγραψαν, γιατί ο μεν Κανέλλος Κιαχαγιάς αρνήθηκε, ο δε ισχυρός και δημοφιλής Χριστόδουλος Δ. Βουλαλάς έλειπε στη Μυτιλήνη, γιατί προσκλήθηκε από τον Τούρκο τοπάρχη και έμεινε εκεί κρατούμενος έξι μήνες.

Η Βουλή των Ψαρών, αφού διεπίστωσε την κατάσταση δι’ αντιπροσώπου της, που στάλθηκε στο Πλωμάρι, δεν απέστειλε τη στρατιωτική βοήθεια, που της ζητήθηκε.

Η ίδια η παράδοση λέγει ακόμη πως ειδοποίησαν οι προεστοί τον Τούρκο διοικητή Μυτιλήνης, ο οποίος έστειλε λίγο στρατό στο Πλωμάρι, για να κατευνάσει τα επαναστατημένα εκεί πνεύματα.

Έτσι, οι οργανωτές του επαναστατικού κινήματος του Πλωμαρίου είδαν τις προσπάθειές τους να προσκρούουν στην αντίδραση των προεστών και στα κατασταλτικά μέτρα των Τούρκων και αναγκάστηκαν να εκπατρισθούν, για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αλλού, κοντά στους αγωνιζόμενους για την ελευθερία τους Έλληνες.

Πλωμαρίτες στο λεσβιακό εκστρατευτικό σώμα στην Τήνο

Κατά τα δύο πρώτα χρόνια της Επανάστασεως, αλλά και έπειτα, οι Λέσβιοι ζουν ημέρες αγωνίας, λόγω κυρίως των σφαγών, των εκτελέσεων και των διώξεων, που λαμβάνουν χώρα σ' όλο το νησί, αλλά και της ενισχύσεως των τουρκικών φρουρών.

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, πολλοί Λέσβιοι, κατατρεγμένοι οι πιο πολλοί, βρήκαν τον τρόπο να περάσουν στα ελευθερωμένα νησιά του Αιγαίου και κυρίως στην Τήνο.

Καθημερινός πόθος και λαχτάρα των Λεσβίων προσφύγων της Τήνου ήταν η μεταφορά της Επανάστασεως στην ιδιαίτερη πατρίδα τους, που στέναζε ακόμη κάτω από τον τουρκικό ζυγό. Για το σκοπό αυτό καταρτίζουν μιά επιτροπή, για να παρουσιασθεί στην τότε Προσωρινή Κυβέρνηση, στους ισχυρούς παράγοντες της Επανάστασεως και στη Βουλή των Ψαρών και να ζητήσει την ενίσχυσή τους. Οργανώνουν ένα εκστρατευτικό σώμα στην Τήνο, προσφέρουν χρήματα και περιμένουν την ενίσχυσή τους.

Μεταξύ των Λεσβίων προσφύγων της Τήνου και των μελών του εκστρατευτικού σώματος υπήρχαν και Πλωμαρίτες. Από τα έγγραφα του Αγώνα, που ερευνήσαμε, ξεχωρίσαμε τα επίθετα τριών Πλωμαριτών, που ανήκαν σε γνωστές ως σήμερα, οικογένειες, του Νικολάου Αργιαλά, του Γεωργίου Αργιαλά και του Γεωργίου Χατζηγιαννάκη.

Σε έγγραφο ημερομηνίας 1η Μαΐου 1822 αναγράφονται οι συνδρομές που κατέβαλαν υπέρ του εκστρατευτικού Σώματος ο Νικ. Αργιαλάς και ο Γεωργ. Χατζηγιαννάκης. Και σε άλλο έγγραφο, με ημερομηνία 8 Σεπτεμβρίου 1822, που βρήκαμε στα Γενικά Αρχεία του Κράτους, υπογράφουν και οι δύο Αργιαλάδες.

Ο Γεωργ. Χατζηγιαννάκης ήταν συνεταίρος του προξένου της Αγγλίας στην Τήνο Βιτάλη Αργέντη σε μιά εταιρεία σαπουνιού.

Απέθανε στην Τήνο κατά τα μέσα Ιουνίου 1822 και σύμφωνα με έγγραφο, υπο ημερομηνία 14 Ιουνίου 1822 και σύμφωνα με έγγραφο, υπό ημερομηνία 14 Ιουνίου 1822, ήταν «μέτοικος» στην Τήνο, χωρίς κανένα συγγενή εκεί. Οι συγγενείς του ήταν στη Λέσβο. Είχε αποκτήσει σημαντική περιουσία, που την διεδίκουσαν ο έπαρχος Τήνου Εμμ. Σπυριδωνος υπέρ του δημοσίου και ο Παλαιολόγος Λεμονής υπέρ του εκστρατευτικού σώματος, στο οποίο ήταν μέλος ο Γεωργ. Χατζηγιαννάκης.

Κάτω από ποιες συνθήκες βρέθηκαν οι ανωτέρω Πλωμαρίτες στην Τήνο και πότε εκπατρίστηκαν δεν έχουμε πληροφορίες. Πότε οι δύο Αργιαλάδες επέστρεψαν στο Πλωμάρι δεν γνωρίζουμε.

Ωστόσο, γνωρίζουμε πως υπήρξαν σοβαροί λόγοι, για τους οποίους η τότε Προσωρινή Κυβέρνηση και ιδιαίτερα η Βουλή των Ψαρών έκριναν πως θα έπρεπε να αναβληθεί η εκστρατεία στη Λέσβο. Έτσι, πολλοί Λέσβιοι πρόσφυγες της Τήνου και μέλη του εκστρατευτικού σώματος σκόρπισαν στα στρατόπεδα της αγωνιζόμενης Ελλάδας ή μήκαν στα πλοία του στόλου, για να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο αγωνιζόμενο Έθνος.

Πλωμαρίτες στην Επανάσταση

Ερευνώντας επί πολλά χρόνια τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, συναντήσαμε πολλά ονόματα Λεσβίων αγωνιστών, που άφησαν τους οικείους τους και τις περιουσίες τους και πήγαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο αγωνιζόμενο για την ελευθερία του Έθνος.

Για τους Λέσβιους αυτούς αγωνιστές και τη δράση τους πολλά κατά καιρούς έχουμε δημοσιεύσει.

Άλλοι από τους αγωνιστές αυτούς κατήγοντο από τη Μυτιλήνη κι άλλοι από τα χωριά της Λέσβου. Αρκετοί ήταν από το Πλωμάρι.

Τα πολύτιμα στοιχεία, που συγκεντρώσαμε για τους Πλωμαρίτες αγωνιστές, παραθέτουμε κατωτέρω.

Ένας απ' αυτούς ήταν ο «Καπετάν Δημήτρης από Πλωμάρι».

Από ένα έγγραφο του μινίστρου (=υπουργού) της Θρησκείας, επισκόπου Ανδρούσης, προς το Μινιστέριο (=Υπουργείο) των Ναυτικών πληροφορούμαστε πως στις 8 Μαΐου 1822 ζήτησε ο «Καπετάν Δημήτρης από Πλωμάρι» να του δοθεί η άδεια να υψώσει την ελληνική σημαία στη σκούνα του. Η άδεια, πιθανότατα, του δόθηκε και ικανοποιήθηκε το αίτημά του. Το έγγραφο δεν δίνει άλλες πληροφορίες γι' αυτόν. Έχουμε τη γνώμη πως ο Καπετάν Δημήτρης θα πρέπει να ταυτισθεί με τον Δημήτρη Μακρή, μέλος του εκστρατευτικού σώματος, που ήδρευε στην Τήνο, και που υπογράφει στις 8 Σεπτεμβρίου 1822 σε έγγραφο «Μακρής Δημήτρης με τους ναύτας μου».

Ο «Καπετάν Δημήτρης», δεν ήταν ο μοναδικός Πλωμαρίτης αγωνιστής. Ονόματα Πλωμαριτών, που έλαβαν μέρος στην Επανάσταση, παρουσιάζει ένα έγγραφο, καταχωρημένο σε κώδικα του Συνοδικού Ποταμού, που κατραστράφηκε. Πρόκειται για ένα έγγραφο της Δημογεροντίας του Ποταμού, γραμμένο στις 27 Σεπτεμβρίου 1883, που απευθυνόταν προς τον Τούρκο διοικητή της Μυτιλήνης κατόπιν εντολής του

Το κείμενο του εγγράφου είχε ως εξής:

Καταγράφομεν ὥδε κατά την υμετέραν εντολήν και τους εκ των εντοπίων, όσοι αυτοπροσώπως ή οι πατέρες αυτών έλαβαν μέρος εν τη Ελληνική Επανάστασει:

1) Παναγ. Κ. Καλδέλης, 2) Δημήτριος Π. Καλδέλης, 3) Γαβριήλ Π. Καλδέλης, 4) Κωστής Π. Καλδέλης, 5) Δημήτριος Κ. Καλδέλης, 6) Ιωάννης υιός του, 7) Κωστής υιός του, 8) Γιάννης Καλδέλης, 9) Κωστής υιός του, 10) Γεωργ. Κ. Καλδέλης, 11) Κωστής υιός του, 12) Ιωάννης υιός του, 13) Γρηγ. Τζ. Βασιλάρου, 14) Ιωάννης υιός του, 15) Τζάνος υιός του.

Εν Ποταμῷ τη 27 Σεπτεμβρίου 1883

Οι Μουχτάρηδες Ποταμού

Οι δημογέροντες Ποταμού

Τα επίθετα των οικογενειών Καλδέλη και Βασιλάρου, που αναφέρονται στο έγγραφο, απαντούν στο Πλωμάρι ως σήμερα.

Του Γρηγορίου Βασιλάρου βρέθηκαν στα χέρια του μακαρίτη απογόνου του Γρηγορίου Βασιλάρου δυό έγγραφα. Το πρώτο είναι απολυτήριο στρατού, που το υπογράφει ο Καλλέργης στο Άργος και φέρει χρονολογία 30 Ιουνίου 1840. Αναγράφεται σ' αυτό ότι ο Γρηγ. Βασιλάρος γεννήθηκε στο Πλωμάρι στις 15 Μαΐου 1813, ότι από τις 7 Απριλίου 1830 ως τότε υπηρετούσε στη Β' Μοίρα Ιππικού, που ήδρευε στο Άργος, απελύθη με τον βαθμό του επιλοχία, του απονεμήθηκε το «σιδηρούν αριστείον» και η διαγωγή του στο στρατό ήταν εξαιρετη. Το δεύτερο έγγραφο δίνει πολλές πληροφορίες για τον Γρηγ. Βασιλάρο, που αναφέρονται στον εκπατρισμό του και την επιστροφή του στο Πλωμάρι.

Επιστροφή στην Άμαξο

Αντώνη Ν. Ανδριώτη

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

Τα πρωινά, εκτός από το μάζεμα των σύκων είχαμε να φροντίσουμε τα ζώα και τα πουλερικά. Στο βουνό η επαφή με τα οικόσιτα και μη ζώα ήταν πιο άμεση, και η δική μας συμμετοχή στην φροντίδα τους ήταν πολύ πιο μεγάλη από αυτή που είχαμε στη πόλη και κατά την περίοδο του σχολείου.

Με το ξημέρωμα έπρεπε να βγουν οι κότες από το κοτέτσι να πάρουν το πρωινό τους, ανακατεμμένο νταρί (καλαμπόκι) με σιτάρι αλλά και υπολείματα τροφών της περασμένης μέρας, να ξεδιψάσουν με καθαρό νερό και να αφεθούν ελεύθερες να βοσκήσουν στις ελαιοπεζούλες κάτω από το άγρυπνο μάτι όλων των μελών της οικογένειας για τυχόν απομάκρυνση τους από τη ζώνη ασφαλείας που είχαμε θέσει αλλά και για τυχόν απόπειρες υφαρπαγής των από κάποιο γεράκι ή αλεπού.

Με το άκουσμα του διαπεραστικού «σφυρίγματος» ενός ή περισσότερων γερακιών, αρχίζαμε τα «αγίου» για να αποτρέψουμε κάθε απόπειρα εφόρμησης τους προστατεύοντας έτσι τις κόττες και τους πετεινούς που προσπαθούσαν να βρουν καταφύγιο κάτω από ένα πυκνό φύλλωμα δένδρου ή σε κάποιο «κούφωμα» του. Εκτός από τα γεράκια, τα πουλερικά είχαν και άλλους δυο ύπουλους εχθρούς, τα ατσίδα και τις αλεπούδες.

Γι' αυτό, έπρεπε το κοτέτσι να εκπληρούσε τέτοιες προδιαγραφές ασφαλείας, που θα απέτρεπαν απώλειες από αυτούς τους επιβουλείς. Ακούγαμε τακτικά ιστορίες για τη δράση των αλεπούδων αλλά και για ομαδικούς αφανισμούς μικρών κοτο-κοπαδιών από ατσίδι που βρίσκοντας τρόπο να μπει στο κοτέτσι κατέπνιγε κάθε ένα πουλερικό για να χορτάσει την δίψα του για ζωικό αίμα. Έπρεπε ακόμη να καθαριστεί το κοτέτσι και να τακτοποιηθεί η «φωλιά», με το απαραίτητο άχυρο και το «φόλι», που θα υποδεχόταν τα αυγά της ημέρας. Ζεστά φρέσκα αυγά ήταν ό,τι έπρεπε για ένα προμεσημβρινό ή απογευματινό «κρόκ» με πολλή ζάχαρη και λίγες σταγόνες από μυρωδάτο κονιάκ.

Στη συνέχεια των πρωινών εργασιών ήταν η σειρά της φροντίδας των δύο-τριών κασικών που είχαμε. Έπρεπε να τις αρμέξουμε και να δώσουμε το γάλα στη μητέρα για να ετοιμάσει το πρωινό ρόφημα ή και να το αποθηκεύσει στο «κουμλί» με το τραχανόγαλο για την παρασκευή του τραχανά. Συνήθως γλυκαίναμε τις κατσίκες με απομεινάρια φρούτων ή/και με περισσεύματα λαδερών φαγητών της προηγούμενης μέρας. Μετά το πότισμά τους τις παίρναμε και τις πηγαίναμε σε περιοχές πλούσιες σε βοσκή.

Για να μπορέσουμε να εκμεταλλευτούμε καλλίτερα τα βοσκήσιμα μέρη, δέναμε κάθε κατσικά σε ένα σιδερένιο κρίκο προσαρμοσμένο σε ένα μακρύ σιδερένιο στέλεχος σε σχήμα καρφιού που το στερεώναμε καρφώνοντας το με μια βαρεία πέτρα στο έδαφος. Το «καρφί» με τον κρίκο το κουβαλούσαμε μαζί με τις κατσίκες. Ήταν

απαραίτητα για να δέσουμε μια κατσίκα με ασφαλή τρόπο έτσι ώστε να περιορίζεται η περιοχή της βοσκής της μακριά από τα λιόδενδρα ή άλλα δένδρα τα οποία και προστατεύαμε από την αδηφάγο μανία της και από το χούι της να ξεφλουδίζει τους κορμούς των (κυρίως των πιο τρυφερών). Έπρεπε ακόμα να προστατεύσουμε τις απιδιές ή τα πρωτόβγαλτα «μπόλια» αχλάδων που λόγω του μπολιάσματος είχαν απογυμνωθεί επικίνδυνα από τις προστατευτικές ακίδες τους. Σπάνια τις «μετανοίζαμε» αν το θεωρούσαμε απαραίτητο.

Προσέχαμε ακόμη και την ασφάλεια των ίδιων των ζώων και έπρεπε να τις αφήναμε δεμένες με τη σιγουριά ότι δεν θα ήταν εύκολο να μπλεχτούν στο σχοινί τους ή να γκρεμιστούν από μια απότομη πλαγιά ή πεζούλα. Αφήναμε τις κατσίκες δεμένες στον σιδερένιο κρίκο για λίγες ώρες και μετά τις μεταλλάζαμε, τις πηγαίναμε δηλαδή σε άλλο μέρος, εξασφαλίζοντας έτσι τον ανεφοδιασμό της τροφής τους. Τις μεσημεριανές ώρες, μετά από το πότισμα τους, προτιμούσαμε να τις δέσουμε σ' ένα σκιερό πλατάνι ζωσμένο με πλούσιο φύλλωμα κισσού.

Ο κισσός ήταν η αγάπη κάθε κατσίκας, γι' αυτό πολλές φορές πλούσια φυλλώματα κισσού γίνονταν αιτία έριδας μεταξύ ενδιαφερομένων κατοίκων της περιοχής για την διατροφική εκμετάλλευσή τους. Γι' αυτό το θεωρούσαμε μεγάλη επιτυχία να ανακαλύψουμε νέα πλούσια φυλλώματα κισσού είτε σε απομακρυσμένα μέρη ή πάνω σε πλατάνια της ρεματιάς.

Ήταν ένα από τα παιχνίδια μας να σκαρφαλώνουμε σε τέτοια πλατάνια να κόβουμε το κισσό και φορτωμένοι μ' αυτόν να τον φέρναμε καμαρωτοί στο πύργο έτοιμοι να δρέψουμε τα «μπράβο» των μεγαλύτερων. Φρέσκα φύλλα ελιάς ή καρυδιάς ήταν επίσης μερικά από τα αγαπημένα εδέσματα για τις κατσίκες.

Γι' αυτό όταν ερχόταν ο καιρός που «ράβδιζαν» τις καρυδιές, εκτός από το «κουκολόι» μαζεύαμε σε σακκιά τα πεσμένα στο έδαφος καρυδόφυλλα με μεγάλη λαχτάρα για να τροφοδοτούμε το μενού των «ζωντανών» μας.

Μετά τις κατσίκες σειρά στις πρωινές «υπηρεσίες» είχαν τα μεγάλα ζώα, μουλάρια και γαϊδούρια. Έπρεπε κι αυτά να ποτιστούν και να γλυκανθούν με απομεινάρια φρούτων και λαχανικών, που τα μαζεύαμε ολημερίς μέσα σε «γινντέλια» (κουβάδες) από την προηγούμενη. Τους δίναμε όμως και μια-δυο χούφτες ξηρά κουκιά για να τα ενισχύσουμε και να τα δυναμώσουμε για να μπορέσουν να αντέξουν το επερχόμενο «μαξούλι», να αντέξουν δηλαδή το βάρος των «γουμαριών» και τη μεταφορά τους όπως και αυτή των ανθρώπων της ελαιοσυλλογής και να ανταποκριθούν ικανοποιητικά σ' όλη γενικά τη σκληρή δουλειά του χειμώνα.

Ήταν τόση η αγάπη των ζώων στα κουκιά, που αν θελαμε να τα καλέσουμε δεν είχαμε παρά να βάλουμε λίγα σ' ένα κουβά και να τα «κουδουνίσουμε» για να ακούσουμε τα ποδοβολητά τους και να αισθανθούμε τη λαχτάρα τους σε μηδενικό χρόνο. Πολλές φορές γινόταν και κατάχρηση αυτής της λαχτάρας των ζώων μας. Όταν, για παράδειγμα θέλαμε να χρησιμοποιήσουμε ένα από τα ζώα μας, βάζαμε 4-5 μικρές πέτρες σ' ένα κουβά, τις κουδουνίζαμε και σε ελάχιστο χρόνο ακούγαμε τα ποδοβολητά των μουλαριών και των γαϊδουριών που αγωνίζονταν ποιο θα φτάσει πρώτο στο κάγκελο δίπλα από τον πύργο μας.

Για να ποτίσουμε τα ζώα έπρεπε να τα πάμε στη «χαβούζα». Γι' αυτό τα καπινώνωμε και καθαλώντας τα «γυμνά», πηγαίναμε στην «γλιστέρνα» («χαβούζα»). Τα μουλάρια θέλανε πολύ νερό για να ξεδιψάσουν. Τρεις με τέσσερες κουβάδες νερό (καμιά φορά και περισσότερο) χρειάζονταν για κάθε μουλάρι και το μισό περίπου από αυτό για κάθε γαϊδούρι. Η χαρά μου ήταν να σιγοσφυρίζω συνοδεύοντας το σβήσιμο της δίψας τους. Το νερό έπρεπε να ήταν καθαρό και πάντα από πηγές γνωστές μας. Ο φόβος και ο τρόμος μας ήταν οι βδέλλες του νερού που συνήθως υπήρχαν σε διάφορες πηγές όπως και σε μερικές στο δρόμο από το Πλωμάρι προς την Άμαξο.

Μετά το πότισμα, φιλεύαμε τα ζώα με απομεινάρια φρούτων όπως τις «καρπουζότσιφλις», παραγινόμενα απίδια, πρασινάδες και υπολείμματα από κηπευτικά. Χαρακτηριστικό της ζωής μας στην εξοχή, ήταν ότι δεν περισσεύαν σκουπίδια για πέταγμα. Κάθε απομεινάρι τροφής και φρούτου εύρισκε τον πελάτη του. Τις γάτες, τον σκύλο, τις κότες, τις κατσίκες, τα υποζύγια. Τίποτε δεν πήγαινε χαμένο. Ούτε η εφημερίδα ή τα διάφορα χαρτιά περιτυλίγματος, που ήταν δυσεύρετα, μια και αποτελούσαν την πιο εύκολη λύση για το προσάναμμα. Χαρακτηριστική αντίθεση με την σημερινή πολιορκία μας από τα οικογενειακά μας σκουπίδια είτε αυτά αποτελούν απομεινάρια φαγώσιμων είτε είναι υλικά συσκευασίας.

Συμπληρώνοντας το ζωικό βασίλειο της εξοχής μου δεν μπορώ παρά να αναφερθώ στις γάτες του σπιτιού και τον σκύλο του Δημήτρη Κουτλή, την «Ελλη», που μας έκανε τακτική συντροφιά καθ' όλη τη διάρκεια της εξοχής μας. Ήταν ο φίλος μας και ο φύλακας μας. Γνώριζε τους φίλους μας, που τους υποδέχτο με ένα κούνημα της ουράς. Τους ξένους του σπιτιού τους γαύγιζε δυνατά όχι μόνο όταν πλησίαζαν στο πύργο μας, αλλά και όταν διάβαιναν το δρόμο της ρεματιάς 100-150 μέτρα μακριά από τον πύργο.

Αυτό που μου έμεινε έντονα χαραγμένο στη μνήμη μου από την «Ελλη», ήταν η αποταμίευση του φαγητού που έκαμε. Κόκαλα κυρίως αλλά και ξεροκόμματα ψωμιού τα έπαιρνε και τα έθαβε προσεκτικά σε λακκούδια που έσκαβε στο έδαφος σε διάφορα σημεία λίγο πιο πέρα από τον πύργο. Κι όταν της ερχόταν η όρεξη, τα ξέθαβε και ικανοποιούσε την πείνα της ή την επιθυμία της να σιγογλείψει και να τραγανίσει ένα κόκαλο. Το μόνο πρόβλημα με την «Ελλη» ήταν οι δυο γάτες του σπιτιού, ο «Ντίνος» και η «Λουκία». Δεν τους χωρούσε ποτέ το ίδιο μέρος.

Οι γατοσκυλοκαβγάδες ήταν πολύ συνηθισμένοι αλλά δεν κρατούσανε πολύ. Κάθε ένας γρήγορα απομονώνετο στο μέρος του και επήρχετο η ανακωχή. Οι γάτες μας είχαν εξαιρετική συμβολή στην ζωή της εξοχής. «Καθάριζαν» τον γύρο χώρο από κάθε λογής «συρνούμενο» μια και τους ήταν όχι μόνο εκλεκτός μεζές αλλά και φυσικός τρόπος ζωής.

Η σημαντικότερη όμως προσφορά τους ήταν το ότι κρατούσαν τους ποντικούς μακριά από τον πύργο και τούτο γιατί τα ποντίκια, όπως και τα πουλιά, ήταν τα συρραπαστικότερα από τα κυνήγια τους.

Συνεχίζεται

Το παλιό εργόχειρο

Ευμάμαι απ' τα παιδικά μου χρόνια τη γιαγιά μου και τη μητέρα μου, όλο το χειμώνα να ετοιμάζουν τ' απαραίτητα για την «κρεβατή», δηλαδή τον αργαλειό που τον έστηναν το καλοκαίρι. Δεν μπορείτε να φανταστείτε τι δουλειά ήθελε για να στηθεί ο αργαλειός. Άλλη ετοίμαζε τα καλάμια με «μπαμπακούλα», δηλαδή τη βαμβακερή κλωστή, άλλη έκοβε απ' τα παλιά ρούχα τα κουρέλια και άλλη τα έραβε.

Την «κρεβατή» τη «θένανε» δηλαδή τη στήνανε «στο κατώγι», την αποθήκη του σπιτιού, γιατί απ' ενός ήθελε αρκετό χώρο και απ' ετέρου το μέρος αυτό ήταν το πιο δροσερό του σπιτιού.

Στο χώρο αυτό μαζευόντουσαν όλες οι γειτόνισσες με τα εργόχειρα, τα ραψίματα και τα μπαλώματά τους κάθε μέρα για να κάνουν παρέα, να συζητήσουν διάφορα θέματα αλλά και για το απαραίτητο κουτσομπολιό.

Στην «κρεβατή» εκτός απ' τα «τσάτζαλα», τις κουρελούδες, ύφαιναν και πραγματικά αριστουργήματα με μεταξωτές ή άλλες πολύ λεπτές κλωστές. Μ' αυτά τα εργόχειρα στόλιζαν τα σπίτια τους, που όσο φτωχικά κι αν ήταν, τα έκαναν να φαίνονται παλάτια. Πολλά απ' αυτά υπάρχουν ακόμα στα μπαούλα των σπιτιών του χωριού.

Στις συναναστροφές αυτές εκτός απ' τ' απίθανα έργα λαϊκής τέχνης που κατασκεύαζονταν, οι νοικοκυρές είχαν την ευκαιρία να κουβεντιάσουν τις χαρές και τις λύπες τους, να εξωτερικεύσουν τους καημούς και τα προβλήματά τους για να μπορέσουν να βρουν λύσεις ή και παρηγοριά απ' τις γειτόνισές τους.

Άλλες φορές, όταν μόνες τους κεντούσαν, θέλανε μέσα σ' αυτό το μικρό κομμάτι πανί να χωρέσουν τον πόνο ή τη χαρά τους, να βάλουν μέσα στα σχέδιά του τα όνειρα για τη ζωή τους, αλλά προπαντός, όταν είχαν ξενιτεμένους ή ναυτικούς αυτό τις βοηθούσε να σπρώχνουν το χρόνο μέχρι το γυρισμό τους.

Πολλά απ' αυτά τα εργόχειρα τα έφτιαχναν, εκείνα τα χρόνια, οι μεγαλύτερες γυναίκες για τις κόρες τους ή τις εγγονές τους και ήταν σαν ένα μήνυμα που ήθελαν να τους αφήσουν για το πόσο τις αγαπάνε και τις σκέπτονται και αυτό αργότερα θα ήταν ένα ενθύμιο αγάπης και θύμησης, όταν θα έφευγαν απ' τη ζωή.

Γι' αυτό, φίλες μου, όσες έχετε τέτοια εργόχειρα και απλά κομμάτια «της κρεβατής», φυλάξτε τα σε μια άκρη του σπιτιού σας για να σας θυμίζουν αυτές τις χρυσόχερές γυναίκες, που με τόσο κόπο και στέρηση σάς άφησαν αυτό το μήνυμα απ' το παρελθόν κι εμείς ας το μεταφέρουμε στα παιδιά μας.

Το εργόχειρο σαν θέμα είναι ατελείωτο, γι' αυτό ίσως αργότερα καταφέρουμε να το δούμε αναλυτικότερα κι απ' όλες του τις πλευρές.

Κλεάνθη

ΥΠ' ΟΨΗ ΟΤΙ

Η Κλεάνθη έχει καταφέρει με πολύ κόπο να φτιάξει ένα ωραιότατο παραδοσιακό σπίτι στο Πλωμάρι, κοντά στον Άγιο Νικόλαο, το οποίο μπορεί ο καθένας να το επισκεφθεί και να δει στους χώρους του «τη κρεβατή», τα παραδοσιακά έπιπλα και σκεύη, τον εξαιρετικό διάκοσμο, αλλά και το πλήθος των κεντημάτων και άλλων εργόχειρων που υπάρχουν εκεί. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σαν ένα εξαιρετικό μικρό Λαογραφικό Μουσείο.

Οι τοπικοί άρχοντες αλλά και η κοινωνία του Πλωμαρίου το αγνοεί, ίσως από έλλειψη πληροφόρησης, γιατί δυσκολεύομαι να πιστέψω, ότι δεν μας ενδιαφέρει να μάθουμε κάτι που έχει να κάνει με τις ρίζες μας, κάτι που σ' άλλα μέρη προβάλλεται με εξαιρετική επιτυχία.

Μ. Μπελάς

Το συντομότερον

του Δημήτρη Βουλγαρέλλη

Πλωμάρι 4/10/2001

Αγαπούμε τον τόπο μας, εδώ γεννηθήκαμε. Χαιρόμαστε να γίνεται κάτι καλό. Έτσι από μεγάλο ενδιαφέρον θέλω να εκφράσω την επιθυμία μου και να επισημάνω έργα που αν τελειώσουν σύντομα, πιστεύω να ωφεληθούν τον τόπο.

Είναι γνωστό σε όλους ότι άλλαξαν τα πράγματα, έγιναν πολλές αλλαγές παντού. Άλλοτε η περιφέρεια μας είχε πολλούς κατοίκους, τώρα μειώθηκε ο πληθυσμός της. Πάντως για να συγκρατήσουμε τη μείωση των κατοίκων, έχω τη γνώμη ότι ένα από τα καυτά προβλήματα είναι η συγκοινωνία. Τι θέλω να πω. Όπως είναι γνωστό η περιφέρεια μας βρίσκεται στο νότιο μέρος του νησιού μας. Έχει επικοινωνία μόνο με τη Μυτιλήνη. Πρέπει από τον ίδιο δρόμο να επιστρέφει κάθε επισκέπτης. Άλλος ασφαλτοστρωμένος δρόμος δεν υπάρχει. Έτσι όλη η περιφέρεια βρίσκεται απομονωμένη. Και για να βγει από την απομόνωση αυτή επιβάλλεται να ενωθεί με όλες τις άλλες περιφέρειες που βρίσκονται κοντά.

Προς δυσμάς με την περιφέρεια Πολυχνίτου, βόρεια με την Αγιάσο. Έτσι τότε κάθε επισκέπτης δεν θα διστάζει να μας επισκεφτεί, θα βγούμε από αυτόν τον κλοιό. Ίσως επειδή η απόσταση με τον Πειραιά είναι πιο σύντομη από ό,τι από τη Μυτιλήνη, το Πλωμάρι μπορεί να γίνει και έδρα των επιβατηγών πλοίων. Αυτό σημαίνει ότι θα γίνει κόμβος και θα προκύψει αρκετό όφελος για τον τόπο.

Προς τα δυτικά, προκειμένου να ενωθούμε με την περιφέρεια Πολυχνίτου, πράγματι έχουν γίνει προσπάθειες μεγάλες από τη Δημοτική Αρχή, αλλά ο δρόμος αυτός αργεί πολύ. Νομίζει κανείς ότι από κάπου εμποδίζεται. Επίσης να προωθήσει με κάθε τρόπο να γίνει η ασφαλτόστρωση του δρόμου προς την Αγιάσο.

Επίσης η Δημοτική Αρχή ή οι Συνεταιρισμοί ή άλλοι παράγοντες ή έστω από κοινού να προσπαθήσουν το θέμα της τυποποίησης - εμφιάλωσης του μοναδικού προϊόντος του τόπου μας: «το ελαιόλαδο». Όλα αυτά και άλλα σχετικά θα συντελέσουν νομίζω προς όφελος του τόπου μας.

Ας ευχηθούμε η Δημοτική Αρχή να ενεργήσει με όλες τις δυνάμεις της, ό,τι περνά από το χέρι της ώστε να φέρει εις πέρας κάθε έργο που θα ωφελησει τον τόπο μας.

Ας σημειώσουμε σε όλο το νησί μας υπάρχουν ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι και όλα τα χωριά επικοινωνούν άνετα. Μόνο η περιφέρεια μας δυστυχώς βρίσκεται σ' αυτήν την απομόνωση. Ευχόμαστε να γίνει το συντομότερον κάθε καλό στον τόπο μας.

Σ.Σ. Η επιστολή αυτή αν και πέρασαν τα χρόνια εξακολουθεί να είναι και σήμερα ΕΠΙΚΑΙΡΗ.

“ΤΑ ΠΛΩΜΑΡΙΤΙΚΑ”

περιοδικό Δήμου Πλωμαρίου

ΤΟΠΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

“Ο θείος μου ο άγιος...”

Κυκλοφόρησε πριν από λίγες μέρες η συλλογή διηγημάτων του δικηγόρου και δημοσιογράφου, Ξενοφώντα Μαυραγάνη με τίτλο "Ο θείος μου ο άγιος...", από τις εκδόσεις "Εμπρός". Και τα 21 διηγήματα προέρχονται από τη στήλη του συγγραφέα "Αιρετικά" που διατηρεί σε τοπική εφημερίδα. Όπως ο ίδιος γράφει στον πρόλογό του, τα γραφτά του αυτά «περιέχουν λίγο μνήμες, βιώματα, νοσταλγία, ιστορίες ακόμα και παραμύθια».

Σ' όλα τα κείμενα είναι έκδηλη η νοσταλγία για ένα τρόπο ζωής που πλέον εξέλιπε λόγω του αυτοματισμού και της τεχνολογικής εξέλιξης. Ο συγγραφέας σκιαγραφεί με θαυμαστή ζωντάνια και παραστατικότητα σκηνές από το Πλωμάρι του χτες διασώζοντας πολύτιμες μνήμες, που στο μεγαλύτερο αριθμό τους είναι άγνωστες στη σημερινή γενιά.

Πέρα απ' τη λογοτεχνική τους αξία τα διηγήματα αυτά είναι εξαιρετικά χρήσιμα για την ίδια την ιστορική συνέχεια του τόπου μας, μιας και αναδεικνύουν την αλληλουχία

και την αιτιώδη σύνδεση και συνάφεια που είχαν για τις παλιότερες γενιές η διατροφή, οι καλλιέργειες, η εναλλαγή των εποχών, το εορτολόγιο, η χωροθέτηση των δραστηριοτήτων (οικιακών και άλλων). Και φυσικά προβάλλει ολοζώντανο το ανθρωπογενές μωσαϊκό των χωριών όπου κάθε άνθρωπος δεν ήταν απλά ένα νούμερο όπως στις μέρες μας, αλλά ένα ξεχωριστό πρόσωπο που με τις ιδιομορφίες, τις παραξενιές και γενικά το χαρακτήρα του έκανε τις κοινωνίες των χωριών να φαντάζουν γεμάτες πλουμίδια, σε αντίθεση με τις σημερινές όπου κυριαρχεί η ισοπέδωση και η ομοιογένεια.

Αν η εκπαίδευση μας δεν ήταν τόσο "γκαβή" και τόσο προσανατολισμένη στις ανάγκες και τις επιταγές των μεγάλων αστικών κέντρων, κάποια από τα κείμενα αυτά θα μπορούσαν να διδάσκονται στα σχολεία για να μαθαίνουν στα νέα παιδιά την ιστορία των προγόνων τους και των τόπων καταγωγής τους.

“ΑΙΟΛΙΚΑ”

Τριήμερη γιορτή στο Πλωμάρι Γιόρτασαν το ούζο και το λάδι

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε στο Πλωμάρι, την Κυριακή 26 Ιουλίου, η εκδήλωση με θέμα «Ιστορία και παράδοση του ούζου και του λαδιού». Πολύς κόσμος παρευρέθηκε στις τριήμερες αυτές εκδηλώσεις. Κατά τη διάρκεια του τριμήρου για το ούζο στην ελληνική λογοτεχνία μίλησε ο κ. Δημήτριος Κόκκορης, διδάσκων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ.

Ένα όμορφο στιγμιότυπο, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων, ήταν η άφιξη στο χώρο της εκδήλωσης του χορευτικού συγκροτήματος «Βενιαμίν» με καίκι, την ώρα που βεγγαλικά φώτισαν τον ουρανό του Πλωμαρίου. Τα παιδιά χόρεψαν παραδοσιακούς χορούς υπό την καθοδήγηση της Μαρίας Γαλέτσα.

Παράλληλα, η χορωδία «Αλκαίος» σε συνεργασία με τη χορωδία ΕΘΟΚ Καλλονής τραγούδησαν σμυρναιικά τραγούδια, ενώ τα συγκροτήματα «Ντζουζέι» και «Νέμεσις» διασκέδασαν τους παρευρισκομένους.

Την τελευταία ημέρα της εκδήλωσης, το συγκρότημα «Τα παιδιά από την Πάτρα» χάρισε μοναδικές στιγμές κεφιού και παρέσυρε τον κόσμο σε γλέντι μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

ΕΜΠΡΟΣ

Αδελφοποίηση του δήμου Πλωμαρίου με το Δήμο Λαυρεωτικής, με εκδήλωση ανάδειξης του ναυτικού χαρακτήρα του Πλωμαρίου **Τα Ελληνικά Μάντσεστερ!**

Αδελφοποίηση του δήμου Πλωμαρίου με το δήμο Λαυρεωτικής πραγματοποιήθηκε το προηγούμενο Σάββατο, στο Πολιτιστικό Κέντρο Πλωμαρίου.

Στην τελετή, στην οποία παρευρέθηκαν πολιτικοί παράγοντες και εκπρόσωποι φορέων της Λέσβου, τιμήθηκε για την πρωτοβουλία του αυτή ο πρότανης του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, **Κωνσταντίνος Μουτζούρης**.

Στην εκδήλωση, που ξεκίνησε στις 8 το βράδυ του Σαββάτου, χαιρετισμούς απηύθυναν η πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Πλωμαρίου, **Γαρυφαλιά Τυροπώλη**, καθώς και ο δήμαρχος Πλωμαρίου, **Δημήτριος Βαρβαγιάννης**, ο οποίος καλωσόρισε την αντιπροσωπεία του δήμου Λαυρεωτικής και τον πρότανη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, κ. **Κωνσταντίνο Μουτζούρη**, και έκανε μια ιστορική αναφορά στα κοινά στοιχεία μεταξύ των δύο δήμων, όπως είναι το βιομηχανικό τους παρελθόν, αλλά και το πρόβλημα της αποβιομηχανοποίησης και της ανεργίας, εκτιμώντας παράλληλα το μέλλον που διαγράφεται για τις δύο περιοχές.

Ακολούθησε η απονομή τιμητικής πλακέτας και αναμνηστικού δώρου στον κ. Μουτζούρη για την προσφορά του στον τόπο του, καθώς και στην αδελφοποίηση των δύο δήμων.

Στην ομιλία του, ο ίδιος ο κ. Μου-

τζούρης αναφέρθηκε στους λόγους που τον οδήγησαν να προτείνει την αδελφοποίηση αυτή, καθώς και στις απαραίτητες παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν στους δρόμους και στο λιμάνι του Πλωμαρίου, ώστε να αρθεί η απομόνωσή του.

Με προοπτική ατμοπλοϊκής σύνδεσης

Ο δήμαρχος Λαυρεωτικής, **Δημήτρης Λουκάς**, αναφέρθηκε στις δυνατότητες συνεργασίας που μπορούν να αναπτυχθούν ανάμεσα στις δύο πόλεις, καθώς και στον ιδιαίτερο ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει προς αυτήν την κατεύθυνση η ακτοπλοϊκή σύνδεση Λαυρίου - Πλωμαρίου.

«Ως δήμαρχος Λαυρεωτικής, έχω υπογράψει αρκετά πρακτικά Αδελφοποίησης με δήμους του εξωτερικού, αλλά στην Ελλάδα είναι η πρώτη φορά και είμαι ιδιαίτερα συγκινημένος για την Αδελφοποίηση μας με το Πλωμάρι», είπε χαρακτηριστικά.

Η τελετή συνεχίστηκε με την υπογραφή του πρωτοκόλλου αδελφοποίησης, καθώς και με τον όρκο αδελφοποίησης των δυο δημάρχων και την ανταλλαγή δώρων.

Ακολούθησε εκδήλωση στην κεντρική πλατεία του Πλωμαρίου, με παραδοσιακούς χορούς από το χορευτικό συγκρότημα του Συλλόγου «Βενιαμίν ο Λέσβιος».

ΕΜΠΡΟΣ

Πλωμάρι

Οδηγός πεζοπορικών διαδρομών

«**Τ**ο Πλωμάρι είναι ένα ιδιαίτερο κομμάτι της Λέσβου, σχεδόν αποκομμένο από το υπόλοιπο νησί λόγω των ορεινών και δύσβατων περιοχών του, που σε συνδυασμό με μια σειρά ανθρωπογενών παραγόντων δικαιολογούν το χαρακτηρισμό "νησί μέσα σε ένα νησί". Οι ημιορεινοί όγκοι που υψώνονται απότομα, δημιουργούν βαθείς ρεματιές που ελίσσονται από τα βόρεια ορεινά, ως τη θάλασσα νότια, σχηματίζοντας ένα φυσικό τοπίο με συνεχείς μορφολογικές εναλλαγές. Οι ασημοπράσινες πλαγιές του ελαιώνα και τα πευκοδάση, οι μικροί ορεινοί οικισμοί, πολλοί από τους οποίους έχουν εγκαταλειφθεί, κάνουν την περιπλάνηση εδώ μια ξεχωριστή εμπειρία, ειδικά για τον πεζοπόρο που περπατώντας μπορεί να γνωρίσει από κοντά και σε βάθος τη δύσβατη περιοχή. Αυτός ο οδηγός έχει στόχο να συντροφεύσει τον περιπατητή τις ώρες που βρίσκεται «έξω» στη φύση, να τον βοηθήσει να βρει το δρόμο του και να τον τροφοδοτήσει με πληροφορίες για την περιοχή, που θα κάνουν τον περίπατο του πιο ενδιαφέροντα, γνωρίζοντάς του πού βαδίζει και τι συναντά.»

Μ' αυτά τα λόγια ξεκινά τον οδηγό

πεζοπορικών διαδρομών ο Απόστολος Μακαρατζής. Το παρόν βιβλίο, προϊόν πολύμηνης ερευνητικής δουλειάς, αφού εκτός των άλλων χρειαζόταν και ειδική χαρτογράφηση, χωρίζεται σε τρία κεφάλαια: Το πρώτο περιλαμβάνει μια γενική περιγραφή της περιοχής με κάποια στοιχεία που τη χαρακτηρίζουν. Το δεύτερο έχει τις περιγραφές των οικισμών από τους οποίους περνούν οι πεζοπορικές διαδρομές και στο τρίτο παρουσιάζονται οι διαδρομές αναλυτικά. Ενδιάμεσα παραθέτονται σε πορτοκαλί πλαίσια χαρακτηριστικά ανθρωπογενή στοιχεία για την περιοχή, ενώ στα πράσινα, τα φυτά και τα ζώα που συναντά κανείς, με τις περιγραφές τους. Κάθε διαδρομή συνοδεύεται από λεπτομερείς χάρτες. Το φωτογραφικό υλικό είναι πλουσιότατο και πολύ κατατοπιστικό.

Ο οδηγός είναι εξαιρετικά εύχρηστος, αφού έχει διαστάσεις 16x8cm για να χωράει σ' ένα μικρό σακκίδιο.

Ιδιαίτερα ελκυστική είναι και η σελιδοποίησή του που την επιμελήθηκε ο Χρήστος Παρασκευαΐδης. εντάσσεται στη νέα σειρά «Περπατώντας» που δημιούργησαν οι εκδόσεις «Αιολίδα».

Π.Σ.

Ενίσχυση στο Μιχαλέλειο Γηροκομείο

Με το χρηματικό ποσό των 9.000 € επιχορήγησε το Μιχαλέλειο Οίκο Ευγηρίας το υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής. Με ανακοίνωσή του ο Δήμαρχος Πλωμαρίου, Δημήτρης Βαρβαγιάννης, ως νόμιμος εκπρόσωπος του Κληροδοτήματος, και το Δημοτικό Συμβούλιο Πλωμαρίου ως διαχειριστής του, εκφράζουν τις θερμές ευχαριστίες τους για την ενίσχυση.

Η διοίκηση και το προσωπικό του ιδρύματος με την ίδια ανακοίνωση αναφέρουν πως θα συνεχίσουν να επιτελούν το δύσκολο έργο για την εύρυθμη λειτουργία του.

ΕΜΠΡΟΣ 24/9/09

Εκδόσεις - προβολή του Πλωμαρίου

Ενα μεγάλο κενό στην προβολή του φυσικού περιβάλλοντος του Πλωμαρίου και των χωριών του ήρθαν να καλύψουν δυο πρόσφατες εκδόσεις της «Αιολίδας» και του δήμου Πλωμαρίου, **το Λεύκωμα για το Πλωμάρι** αλλά και ο **Οδηγός Πεζοπορικών Διαδρομών στο Πλωμάρι** και στην ευρύτερη περιοχή, οι οποίες και παρουσιάζονται το Σάββατο 8 Αυγούστου.

Η παρουσίαση των εκδόσεων «**Πλωμάρι - Φωτογραφικό Οδοιπορικό**» και «**Οδηγός Πεζοπορικών Διαδρομών - Πλωμάρι**», θα πραγματοποιηθεί στο Πολύκεντρο Πλωμαρίου, στις 8.00' το βράδυ, με ομιλητές τον πρυτανή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, Κώστα Μουτζούρη, το δήμαρχο Πλωμαρίου, Δημήτρη Βαρβαγιάννη, τον εκπρόσωπο των εκδόσεων «Αιολίδα», Παναγιώτη Μυριτζή, αλλά και τους συντελεστές τους, Χαράλαμπο Πέτσικο, Απόστολο Μακαράτζη και Αμφιτρίτη Καζάζη - Καπερώνη.

Στο ίδιο χώρο του Πολύκεντρου Πλωμαρίου θα υπάρχει έκθεση με φωτογραφικό υλικό, το οποίο έχει περιληφθεί στο λεύκωμα. Πρόκειται για 35 συνολικά φωτογραφίες που επιλέχθηκαν και θα φιλοξενηθούν μετά το Πολύκεντρο και σε παραδοσιακό καφενείο του Πλωμαρίου μέχρι τα τέλη Αυγούστου.

«Να αναδείξουμε τον τόπο μας»

«Έλειπαν απ' το δήμο μας τέτοιες εκδόσεις», είπε ο κ. Βαρβαγιάννης, τονίζοντας πως το κάθε έντυπο εξυπηρετεί δια-

φορετικές ανάγκες προβολής και ανάδειξης του τόπου. Ο Οδηγός Πεζοπορικών Διαδρομών είναι ένας χρηστικός οδηγός τσέπης, που περιλαμβάνει περιγραφές των χωριών που συναντά κανείς περπατώντας στην περιοχή, ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία, φυτά της περιοχής και τις παραδοσιακές χρήσεις τους, αλλά και συνοπτικά διαγράμματα των πεζοπορικών διαδρομών, λεπτομερείς χάρτες για κάθε διαδρομή καθώς και βήμα προς βήμα περιγραφή των πεζοπορικών διαδρομών. «Πραγματικά», ανέφερε ο κ. Βαρβαγιάννης, «ο οδηγός που πολύ σύντομα θα κυκλοφορήσει και στα αγγλικά για τους ξένους επισκέπτες της περιοχής μας, σε προκαλεί και σε προσκαλεί να περπατήσεις στη φύση της επαρχίας μας και να τη γνωρίσεις από πολύ κοντά.»

Στα τοπία και στους οικισμούς του δήμου Πλωμαρίου ξεναγείται όποιος ταξιδέψει στο Λεύκωμα, στη δεύτερη έκδοση που θα παρουσιαστεί και περιλαμβάνει μια συστηματική καταγραφή, μια πρώτη και πολύ γεμάτη γεύση απ' το δήμο Πλωμαρίου.

«Το λεύκωμά μας ευελπιστούμε να γίνει αφορμή και αιτία για να γνωρίσει κανείς από κοντά τον πανέμορφο τόπο μας, με την πολυκύμαντη ιστορία του και τους υπέροχους ανθρώπους του», κατέληξε ο κ. Βαρβαγιάννης.

Οι εκδόσεις διατίθενται στα βιβλιοπωλεία και στα κέντρα Τύπου της Λέσβου.

ΕΜΠΡΟΣ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ:

Μπορείτε να στέλνετε: Πλωμαρίτικοι Αντίλαλοι

ΕΛΤΑ ΑΘΗΝΩΝ 49

Οδός Κουμουνδούρου 19 Αθήνα

Με κάψιμο της καλαθίδας τα “Γλιτώματα” στο Πλωμάρι

Με επιτυχία και τη συμμετοχή πλήθους κόσμου, ντόπιων και επισκεπτών, πραγματοποιήθηκε το περασμένο Σάββατο η καθιερωμένη πλέον πολιτιστική εκδήλωση του Δήμου Πλωμαρίου “Γλιτώματα” στο Δημοτικό Διαμέρισμα Μεγαλοχωρίου.

Πρόκειται για μια γιορτή που είναι αφιερωμένη στη λήξη της ελαιοκομίδης και συγκεντρώνει κάθε χρονιά το ενδιαφέρον ντόπιων και τουριστών.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν ο Δήμαρχος Πλωμαρίου Δημήτρης Βαρβαγιάννης και ο Πρόεδρος Μεγαλοχωρίου Παναγιώτης Παπγής, ο οποίος σημείωσε την ανάγκη αναβίωσης του εθίμου για τον ευλογημένο καρπό της ελιάς, τονίζοντας ότι οι προγονοί μας τηρούσαν με ευλάβεια τις παραδόσεις που σχετίζονταν με τα

ήθη, έθιμα και τις παραδόσεις του τόπου τους.

Η γιορτή περιελάμβανε το “κάψιμο της καλαθίδας”, ενώ τα παιδιά του Συλλόγου “Βενιαμίν ο Λέσβιος” χόρεψαν παραδοσιακούς χορούς.

Ακολούθησε γλέντι για όλους με παραδοσιακή ορχήστρα, το οποίο κράτησε μέχρι αργά το βράδυ.

Από την πλευρά της η Δημοτική Αρχή ευχαρίστησε με ανακοίνωσή της τον Πρόεδρο του Μεγαλοχωρίου κ. **Παπγή** για την συμβολή και τη φιλοξενία του, τη **Μυρσίνη Μπούκη** και την εταιρεία **“Μαρία Πρωτούλη Ο.Ε.”** για τη χορηγία τους, καθώς επίσης και τις ποιοποιίες **“Ισιδώρου Αρβανίτη Α.Ε.”**, **“Ιωάννη Βαρβαγιάννη ΕΠΕ”** και **“Γιαννατοσή”**, για την υλική προσφορά τους στην εκδήλωση.

Έκθεση φωτογραφίας για το Βιομηχανικό και Ναυτικό Πλωμάρι

Με την ευκαιρία της αδελφοποίησης των Δήμων Πλωμαρίου και Λαυρίου, που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί χθες Σάββατο (όπως ήδη γράψαμε), η Λέσχη Πλωμαρίου “Βενιαμίν ο Λεσβίος”, διοργάνωσε στις 6.30 το απόγευμα της ίδιας μέρας, εκδήλωση με θέμα “Βιομηχανικό και Ναυτικό Πλωμάρι των αρχών του 19ου αιώνα”.

Η εκδήλωση περιελάμβανε κείμενα του πολιτικού μηχανικού Γιώργου Κακέ, συνοδευόμενα από διαφάνειες με φωτογραφίες του βιομηχανικού πλούτου του Πλωμαρίου και έκθεση μακετών πλοίων από το ναυπηγείο του Μ. Γιαμουγιάννη, προσφορά του Βαγγέλη Γιαμουγιάννη, προερχόμενα από τη συλλογή της οικογένειας, καθώς και πίνακες ζωγραφικής караβιών φιλοτεχνημένους από τον καπετάν Μανώλη Πιτσιλαδή-Νταλή, τους οποίους διέθεσε από την συλλογή του το μέλος του Δ.Σ. της Λέσχης Γιώτης Φρυδάς.

Να σημειωθεί ότι η έκθεση θα παραμείνει ανοιχτή για το κοινό και σήμερα Κυριακή.

Συνδρομές

Βαμβούρας Γιώργος.....	€20	Σιταράς Γιώργιος	€20
Λινάρδος Γιάννης.....	€20	Γιαμουγιάννη Βικτώρια	€30
Αργιαλά Σουλτάνα	€20	Βούρος Μανώλης.....	€20
Καλαφατέλης Γιάννης	€20	Maria-Tony Kotrotsos	€25
Παπαντωνίου Νικήτας	€20	Χαλδέζος Θεόφιλος.....	€20
Μιχαλέλης Γιάννης (Θεσ/νίκη)	€20	Σοφανού Μαρία	€100
Καμπάνη Μυρσίνη	€20	Μοσχόβης Νίκος	€20
Λαγουμίδης Νίκος	€50	Σπανέλης Γιάννης	€50
Βάρος Δημήτρης.....	50\$ Αυστρ.	Παρόλη Έλλη	€50
Λάσκαρης Γιάννης	€20	Παπαλάς Προκόπης	€20
Χαριλάου Γρηγόρης	€20	Κεχαγιάς Γιώργος	€20
Χρυσάφης Παντελής	€20	Θεοδωρέλη Μεταξία.....	20
Στεργέλης Απόστολος.....	€20	Σοφιαδέλης Παναγιώτης	€50
Τσαμούρα Πελαγία.....	€30	Τυρανής Νίκος	€20
Ψώμος Γιώργιος.....	€30	Πρωτούλη Ζαχαρούλα	€100
Τραγάκης Μιχάλης.....	€50	Μωραΐτης Κώστας	€40
Ιωακείμ Ιωακείμ	€50	Σανίδα Περσεφόνη	€20
Λαγούταρης Παναγιώτης	€10	Κουντούρης Παναγιώτης	€20
Παπάζογλου Βενετία	€20	Μενδρινού Μαρία.....	€20
Σαρλής Θεόδωρος - Κούλα	€20	Γιαννούλης Χρήστος	€50
Τσάμος Κώστας	€30	Α/φοί Αγριτέλη.....	€20
Αράπογλου Παντελής	€20	Δασκαλή Σουλτάνα	€50
Παντελή Μαρία	€20	Παλαιολόγος Γιώργος	€50
Ζαλούμη Δήμητρα	€20	Μανσουλάκη Σουλτάνα	€20
Τσαραμύρης Γιάννης	€20		

Προσφορές στη μνήμη

• **Χρύσα Αρμένακα** 50€ στη μνήμη των γονέων της Ειρήνης και Γεωργίου Καρβούνη και των πεθερικών της και του αδελφού Κώστα Καμπάνη.

• **Ανώνυμος** 30€ στη μνήμη Κώστα Καμπάνη.

• **Σιταράς Γιώργος** 30€ στη μνήμη των γονέων του Σπύρου και Παρής.

• **Μαλλής Παύλος** 100€ στη μνήμη του πατέρα του Παναγιώτη Μαλλή.

• **Μαρία Κοτρότσου** 100€ στη μνήμη της αδελφής της Μυρσίνης Πιτσιλαδής.

• **Τυρανής Στράτος** 30€ στη μνήμη του Κώστα Τυρανή.

• **Τυρανή Σουλτάνα** και Υιοί 100€ στη μνήμη του συζύγου και πατέρα Κώστα Τυρανή.

• **Μπούκη Μυρσίνη** 300€ στη μνήμη του συζύγου και γονέων της.

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ 2009

Γενικό Λύκειο Πλωμαρίου (90%)				
Επώνυμο	Όνομα	Όν. Πατρός	Όν. Μητρός	Σχολή Επιτυχίας
ΑΛΑΤΖΑΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ	ΑΙΚΑΤΕΡΙ	593 ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ)
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ	ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	ΜΑΡΙΑ	348 ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΜΥΤΙΛΗΝΗ)
ΖΑΛΟΥΜΗΣ	ΑΓΓΕΛΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΡΕΒΕΚΑ	141 ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΠΑΤΡΑΣ
ΚΑΚΑΜΠΟΥΡΑ	ΜΑΡΙΑ	ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	ΕΛΕΝΗ	616 ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ (ΑΙΓΙΟ)
ΚΑΛΟΝΙΑΤΗΣ	ΣΥΛΙΑΝΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ	ΕΙΡΗΝΗ	625 ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓ/ΡΙΩΝ ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΑΣ
ΚΑΜΠΑΝΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΜΑΡΙΑ	628 ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ & ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ (ΣΗΤΕΙΑ)
ΜΙΧΑΛΕΛΗ	ΜΑΡΙΑ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΕΙΡΗΝΗ	694 ΒΡΕΦΟΝΗΠΗΓΟΚΟΜΙΑΣ ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
ΜΟΥΤΣΟΥΓΙΑΝΝΗΣ	ΜΑΡΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΓΑΡΟΥΦΑΛ	322 ΟΡΓΑΝ. ΚΑΙ ΔΙΟΙΚ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΘΕΣ/ΝΙΚΗ)
ΝΑΥΠΑΙΩΤΗΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΑΡΣΤΕΙΔΗΣ	ΜΑΡΤΑΡΙΤ	201 ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠ
ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΥ	ΝΙΚΗ	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ	ΜΑΓΔΑΛΙΝ	107 ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
ΣΤΕΡΙΑΝΕΛΗ	ΣΥΛΙΑΝΗ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΘΕΡΑΠΕΙΑ	741 ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΕΙ ΚΟΙΝΩΝ ΝΗΣΩΝ (ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ)
ΤΥΡΟΠΩΛΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΕΙΡΗΝΗ	124 ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ
ΧΑΛΔΕΖΟΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝ	ΔΗΜΗΤΡΑ	123 ΠΟΛΙΤ. ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚ. ΑΘΗΝΑΣ
ΧΑΡΚΟΥΣΣΕΛΗΣ	ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΔΕΣΠΟΙΝΑ	261 ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΗΡΑΚΛΕΙΟ)

(10%)				
Επώνυμο	Όνομα	Όν. Πατρός	Όν. Μητρός	Σχολή Επιτυχίας
ΜΕΡΚΟΥΡΗ	ΑΣΠΑΣΙΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ	133 ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
ΞΑΘΟΥΛΗ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΜΑΡΙΑ	276 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΜΥΤΙΛΗΝΗ)
ΠΑΠΠΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΜΑΡΙΑΝΘΗ	604 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ (ΣΠΕΤΣΕΣ)

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου εύχεται στους επιτυχόντες καλή σταδιοδρομία στα φοιτητικά τους καθήκοντα και στους γονείς τους να τους χαίρονται και να τους καμαρώνουν.

ΕΠΑΞΙΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗ

Ένας λαμπρός νέος ο **Παναγιώτης Ηρακλέους** του Χαραλάμπους προήχθη στο βαθμό του υπαστυνόμου Α' και υπηρετεί στην Αθήνα.

Παιδί δύο εκλεκτών γονιών, που για χρόνια ζούσαν στο Πλωμάρι, αφού ο πατέρας Χαραλάμπος (Μπάμπης) υπηρέτησε στο Αστυνομικό τμήμα Πλωμαρίου και ήταν ο άνθρωπος που εξυπηρετούσε πρόθυμα όλους όσους χρειάζονταν κάτι απ' την Αστυνομία.

Ο Παναγιώτης εργατικός και φιλοπρόοδος όπως είναι παρακολουθεί και το οικονομικό τμήμα της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Συγχαρητήρια Παναγιώτη από το Γεώργιο Ν. Γιαμουγιάννη τ. Διευθυντή Γ' Δημοτικού Σχολείου Πλωμαρίου και από το Δ.Σ. του Συνδέσμου Πλωμαριτών Αττικής "Βενιαμίν ο Λέσβιος"

Για να μαθαίνετε τα νέα μας από το
internet επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας:
www.plomarion.com

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΙ' ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

ΑΝΤΙΟ ΔΗΜΗΤΡΗ

«Έβαλε ο Θεός σημάδι»... αυτή τη φορά ένα παλικάρι, φίλο απ' τα παλιά, τότε που παιδιά παίζαμε μαζί στη Σεδούντα δίπλα στο ποταμό κι αργότερα στο Μεγαλοχώρι τους καλοκαιρινούς μήνες, όταν ερχόταν απ' το Σουδάν με τους γονείς του. Τον πέτυχε καίρια η σαΐτα του θανάτου στη ξενιτιά και πάλι, όπου ζούσε τα χρόνια αυτά με την οικογένειά του. Τι λόγια να πεις στη μάνα του και στους δικούς του για να τους παρηγορήσεις. Μεγάλο

καημό, ατελείωτη πίκρα, αβάσταχτη στενοχώρια αφήνει ο χαμός σου Δημήτρη Μερσίνη. Αθεράπευτη πληγή που δεν κλείνει με τίποτα παρά τ' ασταμάτητα δάκρυα. Δυστυχώς δεν υπάρχουν λόγια παρηγοριάς για τους δικούς σου.

Από μας μόνο ένα στερνό αντίο βγαίνει πικρό απ' τα χείλη, γιατί δεν υπάρχει κουράγιο γι' άλλες λέξεις.

Μιχάλης Ν. Μπελάς

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΡΩΜΥΛΙΩΤΗΣ (ΚΑΡΑΧΑΛΕΛ)

Ήταν καλός, πολύ καλός, χρυσός άνθρωπος. Τον γνώριζα από μικρό παιδί, τότε που παίζαμε στις βάρκες και στα Μανιάτικα. Πάντα με το χαμόγελο, ποτέ δεν μας είπε μια κακή κουβέντα και μπερδεύομαστε στα δίχτυα του εκεί που τα μπάλωνε. Ακόμα και τη μικρή βαρκούλα του τη κάναμε παιχνίδι και όμως εκείνος νοιαζότανε να μη χτηπήσουμε να μη πάθουμε κάτι κακό, μας προτάτευε.

Τα τελευταία χρόνια κάθε βράδυ εκεί στην ιχθυόσκαλα ξεψάριζε τα δίχτυα του και πολλοί Πλωμαρίτες περίμεναν να πάρουν την ολοζώντανη, σπαρταριστή μαρίδα.

Ο χάρος του έστησε καρτέρι εκεί μέσα

στη βάρκα του, καθώς τέλειωνε με τα δίχτυα του. Τον πέτυχε μα δεν τον νίκησε. Τον βρήκαν μετά από ώρες και κατάφερε να επιβιώσει, γιατί ήταν μαθημένος να παλεύει στη ζωή. Στο τέλος κατάλαβε ότι δεν θα μπορούσε να ξαναβρεί τις δυνάμεις του, άφησε την προσπάθεια στη μέση.

Έφυγε αθόρυβα όπως ήταν και η ζωή του. Στρατή θα σε θυμόμαστε με αγάπη εμείς που σε ξέραμε τόσα χρόνια γιατί μόνο η αγάπη ταίριαζε στη καλοσυνάτη σου ψυχή.

Ο Θεός να σ' αναπαύσει.

Μ.Μ.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΑΝΙΔΑΣ

Στις 19 Σεπτεμβρίου 2009 στο Πλωμάρι έφυγε από τη ζωή ο **Κώστας Σανιδάς** σε ηλικίας 79 ετών αγωνιστής της ζωής. Από τα 13 του χρόνια εργάστηκε σκληρά και έντιμα.

Θερμά συλλυπητήρια στη γυναίκα του και στα τρία του παιδιά. Καλό σου ταξίδι κουμπάρε Κώστα.

Α.Κ.

ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ

Γεννήθηκε στις 5/5/1946 στο Πλωμάρι όπου έζησε τα παιδικά της χρόνια, μέχρι το 1970, οπότε έφυγε για τη Ν. Αφρική. Παντρεύτηκε τον Μιχάλη Μουτζούρη και μαζί απέκτησαν δύο παιδιά τον Δημήτρη και τον Γιάννη.

Επέστρεψαν από την ξενιτιά το 1990 και ζούσαν ευτυχισμένοι στο Χαλάνδρι.

Το νήμα της ζωής της κόπηκε απρόσμενα στις 31/5/2009, αφήνοντας απαρηγόρητους τους δικούς της ανθρώπους.

Η οικογένειά της μαζί μ' εμάς, που γνωρίζαμε τον εξαιρετικό της χαρακτήρα, θ' αναπολούμε τις όμορφες μέρες που ζήσαμε μαζί και η απουσία της θα σκιάζει τις αναμνήσεις μας.

Συλλυπητήρια από το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας στην οικογένειά της.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΛΛΗΣ

Ο πολυαγαπημένος μας **Παναγιώτης Μαλλής** απεβίωσε στις 14 Μαΐου 2009 στο Ουέλλινγκτον, Νέας Ζηλανδίας σε ηλικία 74 ετών. Ο Παναγιώτης γεννήθηκε στο Πρασιό Πλωμαρίου, απ' όπου και έφυγε σε ηλικία 14 χρόνων για Αυστραλία και μετά Νέα Ζηλανδία.

Θερμά ευχαριστήρια σε όλους που συμπαραστάθηκαν στο πένθος μας. Είναι μεγάλη παρηγοριά ότι ο Παναγιώτης στη ζωή του άγγιξε τις καρδιές τόσο κόσμου.

Η σύζυγός του Μαρίνα, τα παιδιά του Ευάγγελος και Παύλος και οι οικογένειές τους.

ΜΥΡΣΙΝΗ ΕΜΜ. ΠΙΤΣΙΛΑΔΗ

Η αγαπημένη μας αδελφή και θεία, **Μυρσίνη Πιτσιλαδή**, απεβίωσε στις 26 Μαΐου 2009 στο Ουέλλινγκτον, Νέας Ζηλανδίας, 12 μέρες έπειτα από το θάνατο του αγαπημένου της αδελφού Παναγιώτη. Η Μυρσίνη ήταν το δεύτερο παιδί του Ευάγγελου και Στέλλας Μαλλή και γεννήθηκε στο Πρασιό Πλωμαρίου το Νοέμβριο του 1926. Θα μας λείψει πολύ το χαμόγελό της, η καλή της καρδιά και η αγάπη της. Αιώνία σου η μνήμη αγαπημένη μας αδερφή.

Μαρία Κοτρότσου

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΜΠΑΝΗΣ (ΚΟΥΝΤΑΡΑΣ)

Έφυγε με συνοπτικές διαδικασίες ένας «πολέμαρχος της θάλασσας». Η ζωή του όλη ένα ανεξάντλητο βιβλίο. Ώρες μπορούσε να διηγείται ιστορίες απ' τα περασμένα.

Στα νιάτα του πάλεψε με τη ζωή και τη θάλασσα και πάντα έβγαине νικητής σαν τον Ποσειδώνα είχε το τρόπο του να εξουσιάζει τη θάλασσα. Τάβαλε πολλές φορές με τη «καταδίωξη», την Αστυνομία, τους Γερμανούς μα είχε το τρόπο του να ξεγλυστράει, χωρίς να τον παίρνουνε χαμπάρι.

Διάβαζε τον καιρό και τους ανθρώπους και χάραζε τη ρότα του με σιγουριά και αυτοπεποίθηση. Ήξερε τους ψαρότοπους κι είχε πολλούς τρόπους για να γεμίσει τη βάρκα του με ψάρια.

Το χειμώνα άφηνε τη θάλασσα και δούλευε στο λιοτρίβι του Συνεταιρισμού εκεί στα «μπασκιά».

Η άγρια όψη του δεν είχε καμία σχέση με τη γαλήνια ψυχή του.

Διηγιόταν με τις ώρες ιστορίες απ' τη ζωή του πάντα με εύθυμο τρόπο κι εμείς τον ακούγαμε σαν τα παιδάκια που ακούν το παππού να τους λέει παραμύθια.

Άριστος οικογενειάρχης και η απέραντη ζεστή αγκαλιά του ήταν το λιμάνι για τη γυναίκα του τα παιδιά του και τα εγγόνια του και τον αγαπούσαν όλοι, γιατί έδινε πάντα τη ψυχή του για όλους.

Στις τελευταίες μέρες που τον συνάντησα τον χαιρέτησα και μου κούνησε το κεφάλι του μόνο. Τον ρώτησα τι κάνει και δε μου μίλησε, έβαλε τα κλάματα. Ήταν η πρώτη φορά που τον είδα να κλαίει. Πικράθηκα και σκέφθηκα «δεν είναι καλά ο Κωστής». Κάτι ήξερε, κάτι προαισθάνονταν, ίσως να πήρε το κάλεσμα, ότι ήταν η ώρα να φύγει. Ήταν έτοιμος μα τον τσάκιζε η ιδέα ότι θ' αφήσει τη ζωή, τους δικούς του ανθρώπους κι εμάς όλους που του κάναμε παρέα τα χρόνια που ήταν απόμαχος της θάλασσας.

M.M.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΥΡΑΝΝΗΣ

BLOEMFONTEIN

Στις 6/3/09 απεβίωσε στο BFN ο Κώστας Ι. Τυραννής και κατόπιν επιθυμίας του έγινε η αποτέφρωσή του στο κραματόριο του BFN.

Αιωνία σου η μνήμη
η οικογένειά σου
οι συγγενείς σου
οι πατριώτες σου

Στράτος Τυραννής

ΜΥΡΣΙΝΗ ΤΥΡΑΝΝΗ

Στις 22/3/09 πέθανε και κηδεύτηκε στο BLOEMFONTEIN η **Μυρσίνη Τυραννή (Καμπάνη)**
Αιωνία της η μνήμη
Οι συγγενείς σου.

Στράτος Τυραννής

Να σας συστηθούμε;

Είμαστε ξαδελφούλες!
Βαφτιστήκαμε μαζί στις 5 Ιουλίου 2009
στον Αγ. Νικόλαο Πλωμαρίου.

• Εμένα με λένε Χριστίνα, τον μπαμπά
μου Γιώργο Αγιακάτσικα, τη μαμά μου Βίκυ
Πρωτούλη.

• Εμένα με λένε Ζαχαρούλα τον μπαμπά
μου Κώστα Ξυπερά, τη μαμά μου Κατερίνα
Πρωτούλη.

Στέλνουμε πολλά φιλάκια στους παπ-
πούδες και γιαγιάδες: Δημήτρη και Ζαχα-
ρούλα Πρωτούλη, Στάθη και Μαρία Ξυπερά
και Τιμολέοντα Αγιακάτσικα.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Στις 15 Ιουλίου 2009 στο μαιευ-
τήριο ΙΑΣΩ στην Αθήνα οι φίλοι **Νί-
κος Γιαμουγιάννης και Αθηνά Για-
μουγιάννη - Καραγιάννη** απέκτησαν
ένα υγιέστατο αγοράκι.

Ευχόμαστε ο νεαρός Γιαμουγιάν-

νης να είναι γερός, καλότυχος και
καλόγνωμος στη ζωή. Στους γονείς,
παππούδες και γιαγιάδες υγεία και
να το καμαρώνουν, όπως επιθυμούν.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου

Επιτυχίες

Στέλλα Στεριανέλη

**Πέτυχε στο ΤΕΙ Δημοσίων
σχέσεων και επικοινωνίας Ιο-
νίων Νήσων (Αργοστόλι)**

Αγαπητή Στέλλα,
Θα ήθελα να σε συγχαρώ, για
την εισαγωγή σου στην τριτο-
βάθμια εκπαίδευση.

Συγχαίρω εσένα και την οικογένειά
σου για τη μεγάλη σου επιτυχία, για την
εκπλήρωση ενός στόχου, ίσως του πρώ-
του μεγάλου στόχου που έθεσες στη
ζωή σου, και σε ευχαριστώ, γιατί έκανες
τον τόπο μας και τους ανθρώπους του
υπερήφανους, αφού έβαλες το πρώτο

λιθαράκι, για να χτίσεις τη σταδιο-
δρομία σου, για να προσφέρεις -
από όποια θέση, σου ζητηθεί ή εσύ
επιλέξεις - στη κοινωνία και την
πρόοδό της.

Σου εύχομαι από καρδιάς καλή
επιτυχία στο νέο δρόμο που ξεκί-
νησες να χαράξεις. Να θυμάσαι, να τι-
μάς και να αγαπάς, πάντα όπου και αν
βρίσκεσαι, τον τόπο σου. Και γιατί όχι;
Να επανέλθεις και να εγκατασταθείς
και πάλι σ' αυτόν συμβάλλοντας με την
όποια ιδιότητά σου στην πρόοδό του.

**Ο Δήμαρχος Πλωμαρίου
Δημήτρης Π. Βαρθαγιάννης**

**Ετοιμάζεται για έκδοση με συμμετοχή Συλλόγων-Φορέων
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Στην έκδοση μπορούν να συμμετάσχουν Σύλλογοι, Φορείς, παραγγέλλοντας όσα βιβλία θέλουν (χρέωση σε τιμή κόστους) τα οποία θα πουλήσουν για λογαριασμό τους.

Σ' αυτά τα βιβλία θα τυπωθεί ειδικό εξώφυλλο του Συλλόγου (τετράχρωμο, επιβάρυνση 500 ευρώ) ή και ένθετο του Συλλόγου 16 σελίδων (4/χρωμο 500 ευρώ, μονόχρωμο 200 ευρώ), το οποίο θα ενσωματωθεί στο βιβλίο.

Είναι μοναδική ευκαιρία για τους Συλλόγους να προβάλουν το χωριό τους μέσα από ένα θιθλίο πανελληνίου ενδιαφέροντος. Το βιβλίο είναι αρκετά πλούσιο σε ύλη καταγράφοντας την εξέλιξη των 17.565 πόλεων και χωριών της Ελλάδας από το 1833 μέχρι σήμερα (απογραφές-μετονομασίες, πώς πήραν τ' όνομά τους), αξιοθέατα, ιστορικά-πολιτιστικά, γεωγραφικά, τουριστικά, εγκυκλοπαιδικά στοιχεία (ξενώνες, ξενοδοχεία, ενοικ. δωμάτια, εκδηλώσεις, πανηγύρια, έθιμα, παραδ. χοροί, οδονυμικά της Αθήνας, Θεσ/κης και των γύρω δήμων, μουσεία, μοναστήρια, γεφύρια, πολιτιστικοί σύλλογοι και τα έντυπά τους, βουλευτικές εκλογές από το 1910, πρόεδροι Εθνοσυνελεύσεων, Γερουσίας, Βουλής, πρωθυπουργοί, βασιλείς, πατριάρχες, αρχιεπίσκοποι, πληθυσμός της Ελλάδας από το 1821 και άλλα πολλά στοιχεία από σπάνια βιβλία του 1850 και μετά).

Για πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στην έκδοση απευθυνθείτε:

Εκδόσεις Καρπούζη Θεοδοσίου 23 Ίλιο 13121 Τηλ.-fax 210-2619003 e-mail karpouzi@otenet.gr

ΨΑΡΑΔΕΛΛΗΣ
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΠΛΑΚΑΚΙΑ

ΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΠΛΑΚΑΚΙ
ΣΕ ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΠΛΑΚΑΚΙΑ
ΑΒΕΣΟΥΡΑ & ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ W.C.
ΑΠΟ ΤΟ 1950 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ: 2105240474

www.psaradellis.gr
e-mail: info@psaradellis.gr

ΑΘΗΝΑ • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • ΑΧΑΡΝΑΙ • ΚΡΗΤΗ • ΠΑΤΡΑ

www.plomari.eu

**Εσύ ενημερώθηκες
σήμερα;**

Τα ΝΕΑ άπ' το Πλωμάρι στο ίντερνετ

News.Plomari.EU

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΑΛΔΕΛΗ

ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΗΣ

Πλωμάρι Λέσβου Τ. Κ. 81200

Τηλ/Fax: 22520 31711

Κιν: 6974 142661, 6932411563

www.lesvos-realestate.com • e-mail: m-estate@otenet.gr

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ

ΤΑ ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ

22520 32804 Πλωμάρι - Λέσβος

Μ Αγριτέλλης

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΑΠΟΚΟΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ ABS - με Η/Υ
(εύρεση βλαβών) με Test Drive

πλεκτρονικός έλεγχος
SEAT
καταλυτικών injection turbo
FIAT

ΣΤΑΪΚΟΠΟΥΛΟΥ 14 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ (ΟΠΙΣΘΕΝ ΙΚΑ)
ΤΗΛ.: 210-57.37.468 - 210-57.60.759

Νίκος Βουλαλάς
Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπευτής

Γ. Σισαίνη 5, 115 28 Αθήνα
(Σταθμός Μετρό: Μέγαρο Μουσικής)
Τηλ.: 210 72 29 281
Κιν.: 6976 111 450
e-mail: nikolaosv@gmail.com

ΜΑΡΙΑ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ MSc
ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ

MSc in Manipulative Therapy
in Coventry Uni., UK
Πτυχιούχος ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ
moutzouri.maria@yahoo.com
Θεραπείες και κατ' οίκον Τηλ.: 6977 073125

ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ Ξ. ΣΑΒΒΑ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΑΓ. ΕΙΡΗΝΗΣ 7 ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΤΗΛ./ΦΑΞ. 22510 41518
ΠΛΩΜΑΡΙ ΤΗΛ./ΦΑΞ. 22520 31106
ΚΙΝ. 6943 07 58 09
e-mail: savvapera@hotmail.com

TAXI

ΝΩΝΤΑΣ - MINA
SPEAK ENGLISH

KIN: 6944106099 • 6946553399

Κοσμήματα, στέφανα,
μπομπονιέρες

Φωτεινή Β. Σκορδά
Τηλ. 6938909414

Ειδική τιμή για Πλωμαρίτες

WELCOME TO PLOMARI

Για ευχάριστη διαμονή στο Πλωμάρι χειμώνα ή καλοκαίρι επισκεφθείτε το καινούργιο μας **Ξενοδοχείο ΜΥΡΣΙΝΗ** στον Άγιο Ισίδωρο του Παναγιώτη και της Ειρήνης Τσαραμύρη Apartments and studios με Air Condition, τηλεόραση και δυνατότητα ενοικίασης Αυτοκινήτων και Μοτοποδηλάτων (Makis Rent a Car) με παράδοση και παραλαβή στο Αεροδρόμιο ή στο Λιμάνι της Μυτιλήνης.

Τηλ. Καλοκαίρι 2252033730 - 2252032498
Χειμώνα 2252032526
Κινητό 6942442823
e-mail: mirsiniapartments@yahoo.gr

Μαραβελίδης Σταύρος

Κάβα ποτών

Χονδρική - Λιανική

Τέρμα Πατησίων

Καμπύση 13 Αθήνα

Τηλ: 210 2280162

ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΟ

ΚΩΤΣΗΣ Ν. ΚΩΝ/ΝΟΣ

Λ. Δημοκρατίας 45

Μελίσσια

Τηλ: 210 8042548

TAXI ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΠΕΤΡΕΛΗΣ

Τηλ.: 22520 33559 • Κινητό: 6932 485431

E-Mail: george_petrelis@hotmail.com
contact@taxi-plomari.gr

www.taxi-plomari.gr

εφημερίδες βιβλία περιοδικά ημερολόγια

Θεοδοσίου 23 & Πετρουπόλεως (Στάση Σιδηρ.) Τρίων
Τηλ. Fax: 210 2619003 - 210 2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

SERVICE & ΕΜΠΟΡΙΑ ΗΛΕΚΤΡ. ΥΛΙΚΩΝ

ΛΙΓΓΟΣ-ΣΙΜΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΣΥΡΟΥ 47-ΑΓ. ΑΝΑΓΥΡΟΙ
ΤΗΛ 2102635405-6947000726

E-mail: ligelec@yahoo.com

ΤΗΛ: 2102635405

ΗΛΕΚΤΡ. ΥΛΙΚΟ
ΦΩΤΙΣΤΙΚΑ
ΔΙΑΚΟΠΤΕΣ
ΤΗΛ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ
ΜΙΚΡΟΣΥΣΚΕΥΕΣ
ΚΕΡΑΙΕΣ
ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΑ
ΜΕΛΕΤΕΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Μεσιτικό Γραφείο

Σκάλα Ερεσού
Τ.Κ. 81105

Ερεσός

22 530 52 170

22 530 52 171

6 9 4 7 0 2 1 5 5 9

Ελευθ. Βενιζέλου 21
Agora Center, 1ος όροφος

Μυτιλήνη

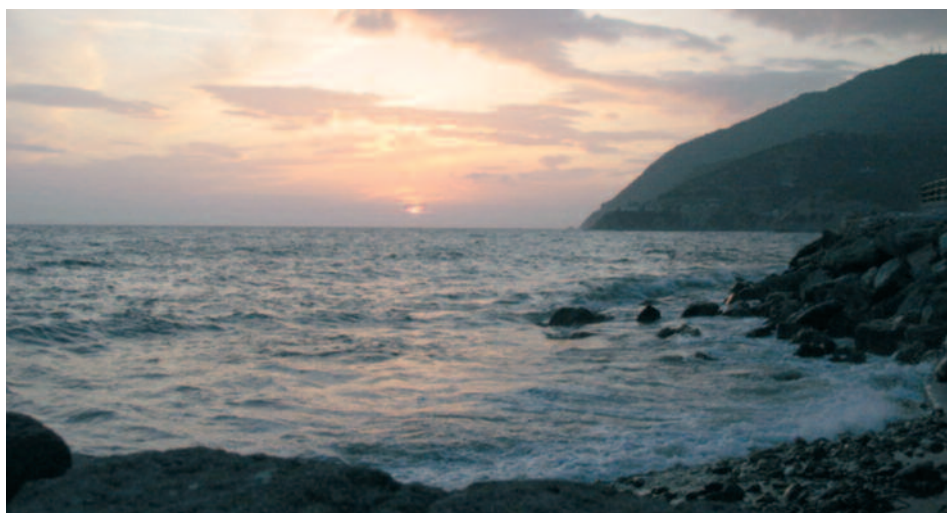
22 510 41 770

22 510 42 137

Αγορές - Πωλήσεις - Ενοικιάσεις - Αντιπαροχές
Ανακαινήσεις - Επισκευές - Κατασκευές
Νομική & Οικονομική Υποστήριξη

www.lesvosestate.gr

contact@lesvosestate.gr

Το ΟΥΖΟ ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ από το 1860 έχει θέση στην παρέα! Γιατί είναι 100% απόσταγμα, που σημαίνει "καθαρό κεφάλι"! Γιατί κρύβει μέσα του το μυστικό του Ευστάθιου Βαρβαγιάννη, που εδώ και πέντε γενιές μας κερνάει το καλύτερο ούζο!

Το ΟΥΖΟ ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ έχει θέση παντού. Στην παρέα, στις καρδιές μας και... την πρώτη θέση στις προτιμήσεις μας!

ΑΠΟ ΤΟ 1860

ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ ΟΥΖΟ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ 100% Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη

Πλωμάρι: 2252032741

Αθήνα: 2109401092

Θεσσαλονίκη: 2310753527

www.barbayanni-ouzo.com, e-mail: info@barbayanni-ouzo.com

ME STYL

ατελιέ
γραφικών τεχνών

Έντυπα Ιδιόχειρα προσκλητήρια Επιγραφές
Ιστοσελίδες Διαφημιστικά δώρα Σχέδια σε ρούχα

Ι. ΜΕΤΑΞΑ 9, ΠΑΙΑΝΙΑ - ΤΗΛ.: 210 6641011
www.me-styl.gr

Υπεύθυνος, Σχεδιαστής: Γ. Μουτζούρης